

VERSLAG

OVER HET

BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE STAD LIER

OVER HET DIENSTJAAR 1873-1874

aangeboden door het Collegie van Burgemeester en Schepenen
in uitvoering van het art. 70 der gemeentewet

VERSLAG

OVER HET

Bestuur en den Toestand der Zaken

VAN DE

STAD LIER

over het dienstjaar 1873-1874

LIER

JOSEPH VAN IN & C, DRUKKERS

der normaal- en soldatenscholen

Mijneheeren,

*In uitvoering van art. 70 der gemeentewet, hebben
wij de eer UEd. het verslag aan te bieden over het
bestuur en den toestand van de zaken der stad Lier,
gedurende het jaar 1873-1874.*

TITEL I

BEVOLKING

1^e AFDEELING.

Staat der bevolking.

De bevolking beliep op 31 December 1873 als volgt :

	Man. gesl.	Vr. gesl.	Totaal.
	7588	8079	15667
Op 31 December 1872 beliep dezelve	7464	7924	15388
Verschil in meer voor 1873	124	155	279
» in minder »	»	»	»

2^e AFDEELING. — BEWEGING VAN DEN BURGERLIJKE STAND.

§ 1 Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kindaannemingen, wettigingen van 1872-1873.

JAREN	AANTAL DER GEBORTEN				AANTAL DER OVERLIJDENS (1)				Aantal der DOOD GEBOREN niet begrepen in de geboorten en overlijdens				AANTAL DER Huwelijken tusschen				Aantal der echtscheidingen		Kindaannemingen		Wettigingen			
	TOTAAL				TOTAAL				TOTAAL				TOTAAL				TOTAAL		TOTAAL		TOTAAL		TOTAAL	
	Wettige		Onwettige		Wettige		Onwettige		Wettige		Onwettige		Wettige		Onwettige		Jongmans en meisjes		Jongmans en weduwen		Weduwen en meisjes		Weduwen en weduwen	
	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke
1872	287	267	23	54	614	432	496	30	27	35	311	2	7	»	4	10	434	45	43	7	488	»	47	
1875	266	273	27	50	398	97	87	33	25	57	356	10	8	»	4	49	429	44	6	5	449	»	30	
Meerder	»	8	4	»	»	»	»	2	»	4	»	8	1	»	»	9	»	»	»	»	»	»	5	
Minder	21	»	»	4	45	33	109	»	15	4	173	»	»	»	»	»	22	4	9	4	59	»	»	

(1) In dit getal zijn niet begrepen de personen in andere plaatsen overleden en te Lier gehuisvest, waarvan de doodsakten op de registers van den burgerlijken stand overgeschreven zijn, ingevolge art. 80 van het burgerlijk wetboek. Dit getal belooft tot 11.

STAAT der overlijdens volgens ouderdom

Geboren in	1873	.	.	.	.	59
—	1872	.	.	.	.	31
—	1871	.	.	.	.	12
—	1870	.	.	.	.	6
—	1869	.	.	.	.	6
—	1868	.	.	.	.	4
—	1867	.	.	.	.	2
—	1866	.	.	.	.	1
—	1865	.	.	.	.	1
—	1864	.	.	.	.	4
—	1863	.	.	.	.	1
—	1862	.	.	.	.	0
—	1861	.	.	.	.	0
—	1860	.	.	.	.	2
—	1859	.	.	.	.	2
—	1858	.	.	.	.	1
—	1857	.	.	.	.	1
—	1856	.	.	.	.	3
—	1855	.	.	.	.	1
—	1854	.	.	.	.	3
—	1853	.	.	.	.	2
—	1852	.	.	.	.	0
—	1851	.	.	.	.	1
—	1850	.	.	.	.	2
—	1849	.	.	.	.	2
—	1848	.	.	.	.	3
—	1847	.	.	.	.	4
—	1846	.	.	.	.	2
—	1845	.	.	.	.	3
—	1844	.	.	.	.	5
—	1843	.	.	.	.	0
—	1842	.	.	.	.	2
OVER TE DRAGEN						166

		OVERGEBRACHT.				166
Geboren in	1841	.	.	.	.	0
—	1840	.	.	.	.	1
—	1839	.	.	.	.	2
—	1838	.	.	.	.	1
—	1837	.	.	.	.	1
—	1836	.	.	.	.	3
—	1835	.	.	.	.	1
—	1834	.	.	.	.	5
—	1833	.	.	.	.	2
—	1832	.	.	.	.	0
—	1831	.	.	.	.	0
—	1830	.	.	.	.	4
—	1829	.	.	.	.	5
—	1828	.	.	.	.	2
—	1827	.	.	.	.	4
—	1826	.	.	.	.	1
—	1825	.	.	.	.	1
—	1824	.	.	.	.	0
—	1823	.	.	.	.	3
—	1822	.	.	.	.	1
—	1821	.	.	.	.	2
—	1820	.	.	.	.	1
—	1819	.	.	.	.	3
—	1818	.	.	.	.	5
—	1817	.	.	.	.	3
—	1816	.	.	.	.	3
—	1815	.	.	.	.	6
—	1814	.	.	.	.	1
—	1813	.	.	.	.	4
—	1812	.	.	.	.	3
		OVER TE DRAGEN				234

	OVERGEBRACHT.	234
Geboren in 1811		4
— 1810		8
— 1809		3
— 1808		3
— 1807		4
— 1806		3
— 1805		5
— 1804		3
— 1803		5
— 1802		3
— 1801		13
— 1800		1
— 1799		6
— 1798		9
— 1797		2
— 1796		2
— 1795		4
— 1794		6
— 1793		4
— 1792		5
— 1791		2
— 1790		1
— 1789		1
— 1788		2
— 1787		0
— 1786		1
— 1785		0
— 1784		0
— 1783		0
— 1782		0

OVER TE DRAGEN . 334

	OVERGEBRACHT.	334
Geboren in 1781	2	
— 1780	0	
— 1779	0	
— 1778	0	
— 1777	0	
— 1776	0	
— 1775	0	
— 1774	0	
— 1773 of vroeger	0	
TOTAAL.	336	

Ziekten waaraan de personen, in 1873 overleden, bezweken zijn :

Besmettelijke, vuillampige en verpestende ziekten	{ Kwade keel	1
	{ Cholera	1
	{ Groep	3
	{ Typhuskoorts	9
	{ Pokken	1
	{ Kinderbedziekten	2
Landziekten	{ Luchtpijpontsteking, longontsteking, fleuris en acute ziekte der ademhalingswerktuigen	55
	{ Darmontsteking en afgang	25
	{ Longtering en chronische ziekten der ademhalingswerktuigen	81
	{ Verscheidene ziekten onder de bovengenoemde niet begrepen	148
	{ Geweldige sterfgevallen	10
	TOTAAL.	336

Van dit getal zijn 312 personen overleden na geneeskundige hulp en 24 zonder geneeskundige hulp te hebben ontvangen; 238 zijn ten hunnen woonhuize overleden en 88 in de godshuizen, gasthuizen en andere openbare gestichten.

De oorzaken of middelen van geweldigen dood waren de volgende :

Verhanging.	.	.	.	.	1
Verdrinking	.	.	.	.	7
Val van eene hoogte	.	.	.	.	1
Rijtuigen. — paarden	.	.	.	.	1
TOTAAL.					10

47 Huwelijken zijn op behoeftigheidsattesten aangegaan.

§ 2.

Veranderingen van woning.

a. Personen die zich in de gemeente gevestigd hebben, komende :

Uit andere gemeenten van HET KONINKRIJK		UIT DEN VREEMDE		TOTAAL		ALGEMEEN TOTAAL
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
239	236	1	6	240	242	482

**b. Personen die de gemeente verlaten hebben
om zich te vestigen :**

In andere gemeenten van HET KONINKRIJK		IN DEN VREEMDE		TOTAAL		ALGEMEEN TOTAAL
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
233	220	5	11	238	231	469

§ 3.

**Aanmerkingen op het houden der registers
van den burgerlijken stand.**

De huwelijksboekjes zijn veranderd en bevatten zekere inlichtingen geschikt om het houden der bevolkingsregisters te vergemakkelijken; zij bevatten bovendien eene afzonderlijke tabel van de aanduiding van het datum der koepokinenting van de kinderen met het handteeken van den geneesheer.

§ 4.

Bestatiging der geboorten en overlijdens.

Zie de vorige verslagen.

TITEL II

GEMEENTEBESTUUR

1^e AFDEELING.

Gemeenteraad.

Sedert ons laatste verslag heeft de gemeenteraad 21 zittingen gehouden.

De zaken die aan zijne beraadslaging werden onderworpen, zijn in de verschillende hoofdstukken toegelicht.

Tusschen het personeel van de leden des raads is geene verandering gekomen.

2^e AFDEELING.

Collegie van Burgemeester en Schepenen.

Om over de loopende zaken te beslissen, houdt het collegie regelmatig drie zittingen ter week.

3^e AFDEELING.

Personeel en samenstelling der bureelen.

Het personeel der bureelen is hetzelfde gebleven; de jaarwedden der beambten zijn verhoogd.

4^e AFDEELING.

Octrooi.

Voor memorie.

5^e AFDEELING.

Kiezerslijsten. — Lijst der Jurij. — Kiezingen.

Het werk van de herziening der kiezerslijsten voor het dienstjaar 1874, is volbracht op het door de wet bepaald tijdstip.

De lijsten bevatten :

Voor de wetgevende kamers	408 kiezers.
Voor den provincialen raad	839 »
Voor den gemeenteraad	1257 »

In dit laatste getal zijn begrepen : 44 kiezers door hunne moeders weduwen gedelegeerd en 65 kiezers wien een derde van de grondbelasting hunner eigenaars wordt aangerekend.

Bij de bestendige deputatie is geen reklaam ingediend tegen de samenstelling der lijsten.

De volgende tabel duidt de beroepen aan die door de kiezers voor de wetgevende kamers worden uitgeoefend.

Landbouwers en pachters	28
Nijveraars, bestuurders van fabrieken of werkhuizen	17
Beenhouwers	9
Brood- en pastijbakkers	21
Brouwers	7
Maalders	6
Aannemers, metsers, schilders en timmerlieden	15
Goud- en zilversmeden, juweliers en horlogiemakers	4
Boekdruckers en boekhandelaars	3
Andere nijveraars	16
Herbergiers en hotelhouders	4

Mede te dragen. 130

	Medege dragen.	130
Winkeliers (verkoop in 't klein)		41
Herbergiers en drankslijters		27
Kooplieden, reeders en zaakwaarnemers		32
Bankiers, wisselaars en makelaars		3
Beambten en bedienden van den staat		7
Ambtenaars en bedienden der provincie en der gemeente		6
Rechters en raadsleden		0
Advokaten en pleitbezorgers		4
Notarissen		3
Geestelijken		15
Schoolbestierders, professors en onderwijzers		6
Doktors in medecijnen en heekunde		5
Andere personen tot den gezondheidsdienst behoorende		6
Letterkundigen en dagbladschrijvers		0
Kunstenaars, schilders, beeldhouwers en bouwmeesters		3
Officieren van het leger		3
Grondeigenaars, renteniers, burgerlijke en militaire gepensionneerden		59
Andere beroepen		58
	Totaal.	408

Op 25 Mei 1874 hebben kiezingen plaats gehad voor den provincialen raad. MM. A. Cools, L. Wellens en Fl. Van Cauwenbergh, aftredende leden, zijn herkozen.

55 Personen bevinden zich op den lijst der jurij en 2 op dien der kieskaren voor het senaat.

6^e AFDEELING.

Beweging der bestuurlijke zaken.

Ziehier de beweging der bestuurlijke zaken :

BUREELEN	ONTVANGEN BRIEVEN	VERZONDEN BRIEVEN
1 ^e Bureel	1169	1739
2 ^e Bureel	152	263

7^e AFDEELING.

Stedelijke archieven.

De rangschikking der archieven wordt vervoordert. Men heeft eene nieuwe kamer bijgemaakt om er de stukken van mindere waarde in neder te leggen, en de papieren welke een zeker belang opleveren in eene zaal bij elkander te kunnen bewaren.

Mr Hubar, Voorzitter der hospiciën, heeft aan de stad de gifte gedaan van eenen akt van Hertog Jan waardoor hij aan de laatbank der abdij van Nazareth het recht van te erven en onterven verleent in al de leengoederen van dit gesticht.

Deze akt dagteekent van 1300 en is in originaal op perkament; hij is vergezeld van den Hertogelijken zegel en van een gecollationneerd afschrift.

8^e AFDEELING.

Gemeentegoederen.

§ 1.

Roerende goederen.

Weldra zullen nieuwe zetels voor de raadzaal afge-
maakt zijn.

De noodzakelijkheid de oude bemeubelering te doen
vervangen deed zich sedert lang gevoelen.

§ 2.

Onroerende goederen.

De onroerende goederen der stad worden behoorlijk
onderhouden.

Er zijn aanzienlijke herstellingen gedaan aan ver-
scheidene gemeentegebouwen.

§ 5.

Aankopen, verkoopen, verwisselingen.

Geene.

9^e AFDEELING.

Betwiste zaken.

De stad is in twee rechtsgedingen gewikkeld.

10^e AFDEELING.

Gemeenteakten en reglementen.

Het reglement van inwendige orde voor de gemeentescholen is door de bestendige deputatie van den provincialen raad, in zitting van 5 November 1873, goedgekeurd.

TITEL III

GELDWEZEN DER GEMEENTE.

ONTLEDING DER STADSREKENING VAN 1873

1^e AFDEELING.

Gewone en buitengewone uitgaven.

A. GEWONE.

1 ^o	Gemeentebestuur	fr.	22633,97
2 ^o	Openbare veiligheid	»	24502,44
3 ^o	Gemeentewerken	»	17417,18
4 ^o	Koophandel en scheepvaart	»	2104,65
5 ^o	Kazerneringen, militaire inkwartie- ring en transporten	»	2677,13
6 ^o	Openbare weldadigheid	»	12066,77
7 ^o	Eeredienst	»	300,00
8 ^o	Openbaar onderwijs	»	27913,41
9 ^o	Schoone kunsten	»	6150,00
10 ^o	Gem.-schuld. — Intresten en kwijtingen	»	27111,77
11 ^o	Regularisatiën	»	1126,23
12 ^o	Herhalingen	»	00,00

B. BUITENGEWONE.

13 ^o	Buitengewone uitgaven	»	94,47
14 ^o	Verschillende uitgaven	»	3670,83
15 ^o	Nieuwe werken	»	22155,97

TOTAAL DER UITGAVEN. fr. 169924,82

2^e AFDEELING.

Gewone en buitengewone ontvangsten.

A. GEWONE.

§ 1. Opbrengst der eigendommen.	Vaste goederen	fr.	3915,60
	Houtkap en plantagiën	»	619,30
	Grondeijnsen en renten op particulieren.	»	86,07
	Onderhoud der buurtwegen (1)	»	1863,48
§ 2. Toegestane ontvangsten voor verschillende diensten.	Tolrechten	»	299,26
	Weeg- en meetrechten	»	426,83
	Plaats- en kaairechten	»	4427,82
	Opbrengst der privaten	»	1070,58
	Havenrechten	»	473,63
§ 5. Belastingen.	Opbrengst van straatmest.	»	1032,23
	Opeentimen op 's rijks belastingen.	Gewone 7 Buitengew. 0	
	Idem voor afleg van leeningen en afgeschafte rechten.	Grondbel. 44 Personeel 40	» 20530,36
		Patenten 2	
	Idem voor uitvoering van gemeente-werken.	Grondbel. 6 Personeel 6	
		Patenten 6	
	Belasting op de honden (memorie).		
	§ 4. Octroi. — Aandeel in het gemeente-fonds. (Wet van 18 Juni 1860).	»	82582,34
	§ 3. Slachthuis.	Er bestaat geen slachthuis.	
	§ 6. Verhuring van plaatsen op de markten.	§ 2.	
§ 7. Personele belastingen.	Geene.		
§ 8. Opbrengst der boeten.	Geene.		
§ 9. Verschillende belast.	Geene.		
§ 10. Verschillende ontvangsten.	Opbrengst der akten van den burgerlijken stand	»	140,90
	Kazernering der gendarmen	»	163,30
	Wederigave van betaalde reiskosten aan behoeftige reizigers	»	00,00
	Idem van vervoerkosten van burgerlijke en militaire gevangenen	»	58,04
	Verkoop van voorwerpen buiten dienst gesteld	»	62,80
	Intresten van schuldvorderingen ten laste van den staat en van het gemeente-krediet	»	1195,00
	Batig slot der rekening van het gaz-gesticht.	»	13000,00
	Toelage van den staat voor het lager onderwijs.	»	6447,00
	Opbrengst der verhuringen van grassingen	»	603,00
	Opbrengst van de verhuring van jachtgronden op de eigendommen onder Nylen.	»	140,00
	Idem van het aandeel der betalende leerlingen van de school extra-muros	»	537,50
	Toelage van den staat voor de school van volwassenen	»	1588,00
	Fondatie Heyns	»	816,24

(1) Zie afzonderlijke rekening onder litt. D.

Mede te dragen. fr. 145325,23

B. BUITENGEWONE.

	Medege dragen.	fr.	145325,2 ⁸
1 ^o	Overschot der vorige rekening	»	2717,83
2 ^o	Toelage van den staat voor de herstellingswerken aan den toren der hoofdkerk van den H. Gummarus, dienstjaar 1872.	»	00,00
3 ^o	Idem der provincie, dienstjaar 1872	»	00,00
4 ^o	Idem idem voor het onderhoud der school van teeken- en bouwkunde. »	»	500,00
5 ^o	Idem van den staat, idem.	»	1000,00
6 ^o	Opbrengst van den verkoop van boomen	»	1520,00
7 ^o	Gebonificeerde intresten op waarden tijdelijk in de spaarkas geplaatst. »	»	600,00
8 ^o	Invordering van tijdelijk geplaatste gelden	»	8600,82
9 ^o	Subsidie van staat en provincie voor het bouwen eener gemeenteschool op het voorgeburcht Lisp.	»	2551,00
10 ^o	Aandeel der gemeente Konings-Hoyck in de kosten van rechtmaking des buurtwegs gezegd : Zijksstraat	»	557,02
11 ^o	Buitengewone toelaag aan het gaz-gesticht voor voltooiing der canalisatie »	»	890,00

C. Ontvangsten gedaan buiten den begrootings-
staat bij herhaling gebracht in dien van 1874. » 12806,87

Totaal der ontvangsten	»	174526,81
Totaal der uitgaven	»	169924,82
Overschot der ontvangsten	»	4401,99

D. BUURTWEGEN. — ONDERHOUD.

(Art. 14 der wet van 10 April 1842.)

Afzonderlijk fonds. — Rekening van het dienstjaar 1873.

UITGAVEN.

Onderhoudskosten	fr.	4152,92
----------------------------	-----	---------

ONTVANGSTEN.

Opbrengst der opeentimen	»	1863,48
Mali slot.	fr.	2267,44

3^e AFDEELING.

Leening. — Schulden.

De stad is bij koninklijk besluit van 3 Maart laatstl. gemachtigd geworden eene leening van 160000,00 franks aan te gaan.

Die leening zal geschieden door tusschenkomst der maatschappij van het Gemeente-crediet; tot hiertoe heeft de uitgaaf der leening geene plaats gehad.

In afwachting en om te voorzien in verschillende achterstallige schulden, is de stad gemachtigd geworden kasbons, aan 50/0 jaarlijkschen intrest, uit te geven tot het beloop der som van 16500,00 fr.

Het staatsbestuur is insgelijks eene aanvraag toegestuurd, ten einde op het crediet van 20 millioen, door de wetgeving voor het bouwen van schoollokalen bestemd, een voorschot te bekomen.

4^e AFDEELING.

Rekendienst.

§ 1.

Begrooting.

De stedelijke begrotingsstaat van 1874 is door de bestendige deputatie van den provincialen raad, in zitting van 19 December 1873 goedgekeurd.

De ontvangsten zijn vastgesteld op fr. 523752,86

De uitgaven op » 523672,33

En het batig slot op » 80,53

§ 2.

Rekening.

De rekening van den stadsontvanger voor het dienstjaar 1873, is door den gemeenteraad in zitting van 29 Augusti laatstleden goedgekeurd. Zij levert de volgende gesteltenis op :

Overschot der rekening van 1872	.	fr.	2717,85
Gewone en buitengewone ontvangsten			
gedaan in 1873	.	»	171608,96
		Totaal.	» 174326,81
Uitgaven van allen aard	.	»	169924,82
Overschotten van ontvangsten	.	»	4401,99

Het collegie heeft in zitting van 6 October 1873, den gemeenteraad een verslag aangeboden over de middelen om dringende en aanzienlijke uitgaven, welke noodzakelijk zijn voor het goed beheer der stad, te dekken, alsmede over de wijze waarop het evenwicht kan hersteld worden tusschen de ontvangsten en de uitgaven.

De raad heeft die belangrijke maatregelen gestemd en aldus den regelmatigen gang der zaken verzekerd.

Het ontwerp van het collegie bevatte : de regularisatie van zekere verachte uitgaven van vroegere dienstjaren; de oprichting van nieuwe lokalen voor het kosteloos lager onderwijs, voor de staats-middelbare school en voor de academie van teeken- en bouwkunde; het leggen eens steenwegs van Lier op Duffel en St^e Catharina Waver; eene bijgevoegde toelaag aan de gast- en godshuizen te verleen voor het bouwen van het nieuw gasthuis; de kasseiing eener nieuwe straat; gezondheidswerken en de bijna geheele vernieuwing eener brug op de Nethe.

Ziehier de middelen welke aangeduid waren om de uitgaven te bestrijden : 1° eene leening, 2° den verkoop van beschikbaar geworden eigendommen, 3° subsidiën aan provincie en staatsbestuur te verzoeken.

De volgende tabels geven de omstandige aanwijzing der uitgaven en der middelen om in dezelve te voorzien.

UITGAVEN EN NOODWENDIGHEDEN.

1° Aankoop, voor den dienst van het onderwijs, der gebouwen van het oud gasthuis	fr. 45000,00
2° Kosten om in deze gebouwen de lokalen voor de middelbare school en de academie in te richten	» 60000,00
3° Oprichting van een nieuw lokaal voor de kostelooze lagere jongensschool.	» 60000,00
4° Id. Voor de kostelooze meisjesschool	» 60000,00
5° Toelaag aan het bestuur van gast- en godshuizen voor de voltooiing van het nieuw gasthuis.	» 20000,00
6° Leggen van eenen steenweg van Lier op S ^{te} Catharina Waver.	» 60000,00
7° Kasseiings- en gezondheidswerken	» 18000,00
8° Gedeeltelijke vernieuwing der Sint Jans-brug op de Nethe	» 3000,00
9° Regularisatiën van vorige dienstjaren.	» 16530,26
10° Som te storten bij de maatschappij het Gemeente-crediet als waarborg der nieuwe leening.	» 8000,00
TOTAAL DER NOODWENDIGHEDEN.	fr. 350530,26

MIDDELEN OM IN DEZELVE TE VOORZIEN.

1° Toelaag van den staat en van de provincie in het bouwen van lokalen voor lagere scholen, tot beloop der $\frac{2}{3}$.	fr.	80000,00
2° Id. voor het leggen van buurtsteenwegen	»	40000,00
3° Id. van den staat voor gezondheidswerken	»	6000,00
4° Vermoedelijke opbrengst van den verkoop der bouwgronden af te scheiden van den eigendom van het oud gasthuis, alsmede den verkoop van andere eigendommen welke beschikbaar zijn geworden	»	25000,00
5° Leening met den Belgischen staat aan te gaan voor het aandeel der stad in de oprichting van schoolgebouwen in het door de wetgeving gestemde crediet van 20 millioen	»	40000,00
6° Leening aan te gaan door tusschenkomst der maatschappij het Gemeentecrediet	»	160000,00
TOTAAL.		fr. 351000,00

Aldus besteedt de stad aan de noodwendigheden van het onderwijs eene som van fr. 225000,00, aan de verbetering der wegenis fr. 81000,00, aan de openbare liefdadigheid fr. 20000,00 en aan regularisatiën fr. 16530,26.

Zij bestrijdt de uitgaven bij middel van subsidiën ten beloope van 126000,00 fr., bij middel eener leening van 200000,00 fr. en bij middel van eene verkooping opbrengende 25000,00 fr.

De raad heeft ook de noodige middelen gestemd om de jaarlijksche kortingen der nieuwe leeningen te dekken, en om het evenwicht tusschen de jaarlijksche ontvangsten en uitgaven te herstellen.

De leening bij het staatsbestuur aan te gaan vereischt, aan 6⁰/₀ intrest 's jaars en aflossing gedurende 27 jaren, de som van fr. 2400,00

De leening bij het gemeente-crediet noodzaakt, aan 5⁰/₀ en gedurende 66 jaren eene som van » 8000,00

De herstelling van het evenwicht tusschen de gewone ontvangsten en uitgaven, vraagt jaarlijks. » 8000,00

TOTAAL. fr. 18400,00

Die som werd verkregen bij middel van 24 opcentiemen voor de grondbelastingen en 20 opcentiemen voor de personele belasting.

De jaarlijksche som, vastgesteld voor den onderhoud der buurtwegen, is door den raad ook vermeerderd met eenen opcentiem voor de drie rechtstreeksche belastingen.

De ingevorderde opcentiemen beloopt dus tegenwoordig in onze stad op :

- 51 op de grondbelasting.
- 46 op de personele belasting.
- 11 op het patent.

Men bemerke dat, buiten de plaats- en kaairechten en eene privaatsbelasting, er te Lier geene enkele rechtstreeksche gemeentebelasting bestaat.

5^e AFDEELING.

Pensioenen.

Er bestaat geene gemeentelijke pensioenkas. De secretaris en de leden van het onderwijzend personeel der gemeente-onderwijsgestichten nemen deel aan de pensioenkasen door het staatsbestuur ingericht.

TITEL IV

INSTELLINGEN VAN WELDADIGHEID

1^e AFDEELING.

Bureel van weldadigheid.

§ 1.

Bestuur.

Mr A. J. Roëll is lid van dit bureel genoemd in vervanging van Mr J. F. D'Hooghe wiens termijn op 31 December laatstleden eindigde.

§ 2.

Roerende en onroerende goederen.

Bij iedere openbare verpachting klimmen de pacht-sommen op eene gevoelige wijze; de laatste heeft eene verhooging van fr. 626,00, op de vorige opgeleverd.

§ 3.

Legaten en giften.

Bij beslissingen der bestendige deputatie is het bestuur gemachtigd geworden eene som van 550,00 fr. voor verschillende afstanden van grond op het gemeentekerkhof te aanvaarden.

§ 4.

Aankoopingen, verkooping, verwisselingen.

Het bestuur werd gemachtigd drie perceelen gronds, gezamentlijk 33 aren bevattende, aan 10000,00 fr. de hectaar aan den staat af te staan; die afstand was noodzakelijk voor de begrootingswerken der Sluis N° 1 op de Kleine Nethe onder de gemeente Emblehem.

§ 5.

Afleggingen en wederaanleggingen van kapitalen.

Twee kapitalen, het eene van fr. 18718,14 en het andere van fr. 7151,49 voortkomende van den verkoop van den *H. Geestmolen* en van hoogstammige boomen zijn in Belgische fondsen aangelegd.

§ 6.

Rekendienst.

Het budget van het dienstjaar 1874 is goedgekeurd door den gemeenteraad, in zitting van 22 November 1873, het bedroeg in ontvangsten en uitgaven fr. 99066,83.

De rekening van den ontvanger komt door den gemeenteraad goedgekeurd te worden.

Hij geeft in ontvangsten . . .	fr.	114019,88
» in uitgaven . . .	»	102562,16
Overschot.	»	11457,72

§ 7.

Statistiek der behoeftigheid gedurende 1873.

Behoeftigen gedurende gansch het jaar ondersteund	3501
Gedurende 6 maanden en langer	304
Gedurende 3 maanden en langer	210
Toevalliglijk	519
Totaal.	4534

Personen ondersteund op eene bestendige wijze door de openbare liefdadigheid :

1 ^o Ouderlingen en zieken	32
2 ^o Zinneloozen	34
3 ^o Verlaten kinderen en weezen	59
4 ^o Vondelingen	«
Totaal.	125

De kosten van onderhoud voor die verschillende personen hebben belooopen :

A. Voor de ouderlingen	fr.	2890,30
B. » zinneloozen	»	9423,78
C. » verlaten kind: en weezen	»	4269,81
D. » vondelingen	»	»
Te zamen.	fr.	16583,89

§ 8.

Uitdeelingen van onderstand gedurende het jaar 1873.

1 ^o In geld	fr.	35274,17
2 ^o In brood	»	2611,32
3 ^o In kleederen	»	5475,16
4 ^o In geneesmiddelen	»	1544,20
5 ^o In loon van geneesheeren	»	1488,00
6 ^o In begrafeniskosten	»	147,00
Totaal.	fr.	46539,85

In 1873 heeft de onderstand verleend aan behoeftigen vreemd aan de stad, beloopt tot fr. 2928,08. Op 1 Juli laatstleden bleef uit dien hoofde aan het bestuur verschuldigd, zoo over het loopende als over de vorige dienstjaren, eene som van fr. 2334,16.

De som door het bestuur aan andere gemeenten voorschoten voor hulp aan behoeftigen ten zijnen laste, beliep tot fr. 2928,62.

§§ 9 en 10.

Betwiste zaken. — Prijs van zindelijkheid.

Zie de vorige verslagen.

2^e AFDEELING.

—

Gast- en godshuizen.

§ 1.

Bestuur.

Mr Van Weddingen, wiens diensttermijn op 31 December eindigde, is voor een vijfjarig tijdvak tot lid herkozen.

§ 2.

Roerende en onroerende goederen.

Men zie de 1e afdeeling § 2; de verkregen verhooging beloopt voor de hospiciën tot fr. 492,00.

§ 3.

Legaten en giften.

Het bestuur werd tot de aanvaarding gemachtigd :

1° Van de som van 2000,00 fr. door wijlen vrouwe Barbéra geboren Boeckx, ten voordeele van het jongensweezenhuis geschonken.

2° Van eene som van 550,00 fr. voor afstanden van grond op het gemeentekerkhof.

§ 4.

Aankoopingen, verkooping, wisselingen.

De aanduidingen voorkomende in § 4 der vorige afdeeling zijn ook toepasselijk op den tegenwoordigen §, voor eenen afstand van 22 aren 4 centiaren.

§ 5.

Aflegging en wederaanlegging van kapitalen.

Eene som van fr. 6914,57 voortkomende van invorderingen van renten en grondchijns, is in Belgische fondsen aangelegd.

§ 6.

Rekendienst.

Het budget van het dienstjaar 1874, goedgekeurd door den gemeenteraad, beloopt in ontvangsten en uitgaven fr. 219012,56.

De rekening van het dienstjaar 1873, biedt den volgende uitslag :

Onvangsten	.	.	fr.	152807,93
Utgaven	.	.	»	131971,03
Overschot.			fr.	20836,90

§ 7.

Betwiste zaken.

Het bestuur heeft geweigerd de levering van honderd bedden voor het nieuw gasthuis te aanveerden, daar deze levering de voorwaarden van het kohier van lasten niet vervulden.

Het geschil werd onderworpen aan het Collegie van Burgemeester en Schepenen, dat volgens de bepalingen der aanbestedingsvoorwaarden, scheidsrechter was aangesteld. Na onderzoek en schatting, heeft het Collegie een scheidsvonnis geveld, bevelende aan de aannemers, op straffe der verbreking van het aannemings-kontrakt, de levering in goeden staat te herstellen. Deze uitspraak is door den heer Voorzitter der rechtbank van eersten aanleg te Mechelen, uitvoerbaar verklaard.

Gedurende het scheidsrechterlijk onderzoek hebben de aannemers het bestuur voor de burgerlijke rechtbank gedaagd; zij eischten de betaling van den prijs der aanneming, zich grondende op de bepaaldelijke goedkeuring der levering.

Bij besluit der bestendige deputatie van 26 Juni laatstleden, is het bestuur gemachtigd zich tegen dezen eisch te verdedigen.

De ordonnantie van Mr den Voorzitter der rechtbank welke het scheidsvonnis uitvoerbaar verklaarde, is bij middel van oppositie, aan de rechtbank onderworpen geworden.

Deze gedingen zijn hangende voor de rechtbank van Mechelen.

§ 8.

Statistiek der godshuizen voor ouderlingen, weezen, enz.

De bevolking der verschillende godshuizen bedroeg op 1 Juli laatst als volgt :

		MANNEN	VROUWEN
Godshuizen	{ St Jacob	28	»
	{ St Antonius	»	18
	{ SS. Anna en Joachim	8	15
	{ SS. Barbara en Beatrix	»	27
	{ Weezenhuis voor meisjes	»	54
	{ Weezenhuis voor jongens	9	»
	{ Infirmierij van het Begijnhof	»	1
	TOTAAL.	45	115
	TE ZAMEN.	160	

§ 9.

Statistiek der godshuizen.

In 1873 werden er 415 zieken in het burgerlijk gasthuis verpleegd.

§ 10.

Statistiek van het godshuis van kraamvrouwen.

Geene.

§ 11.

Zinneloozen.

Het weldadigheidsbureel is met het onderhoud der zinneloozen gelast; degene die in het gesticht van Gheel niet kunnen geplaatst worden, zijn hét in de huizen van Froidmont, St Dominicus en St Julianus te Brugge; een enkele is in het zinneloozengesticht van Antwerpen verzorgd.

§ 12.

Blinden en doofstommen.

Vijf stomdoove en blindé kinderen blijven voortdurend, ten laste van den staat, de provincie en de stad, het onderwijs genieten; een zesde kind, dat doofstom is, zal binnen kort in het gesticht te Brugge opgenomen worden; het staatsbestuur en de provincie komen insgelijks voor een derde tusschen de plaatsingskosten van dit kind.

§ 13.

Gevonden en verlaten kinderen.

Geene.

§ 14.

Bijzondere godshuizen.

Geene.

§ 15.

Nieuw gasthuis.

Men vervoordert de oprichting der verschillende afhankelijkheden die aan het nieuw gasthuis ontbraken; een steenen weg zal binnen kort gemaakt worden om die afhankelijke gebouwen aan elkander te verbinden.

3e AFDEELING.

Berg van bermhertigheid.

§ 1.

Werkzaamheden.

De volgende tafels geven de beweging op van het magazijn gedurende het jaar 1873, alsmede den vergelijkingsstaat der werkingen gedurende de jaren 1872 en 1873.

REKENING DER PANDEN. — BEWEGING VAN HET MAGAZIJN.

GÉTALINGEBRACHTEPANDEN EN BEDRAG DER GELEENDE KAPITALEN	In magazijn op den 1 Januari 1873	Pandén ingezet gedurende het jaar	TOTAAL	PANDEN UITGEGAAN gedurende het jaar		In magazijn op 31 Dec 1873
				bij lossing	bij verkoop	
Pandén	Op nieuwe koop- waren . . .	10	160	453	2	13
	Andere . . .	4265	23418	21771	336	5576
	Totaal.	4275	23578	21926	338	5589
Geleende kapitalen	Op nieuwe koop- waren . . .	680	4600	4650	44	586
	Andere . . .	24655	447145	407656	4199	32945
	Totaal.	25335	451745	412306	4243	33531

BEWEGINGEN.

AANTAL PANDEN ingeret gedurende HET JAAR		Meerder ingezet in 1873		Minder ingezet in 1873		BEDRAG der geleende KAPITALEN OP DE PANDEN gedurende het jaar		Meerder geleend in 1873		Minder geleend in 1873		Bedrag der lossingen		Aantal panden verkocht in 1873		BEDRAG der VERKOOPINGEN in		Minder verkocht in 1873		Middelbare waarde van iederen verkochten pand in 1873	
1872	1873			1872	1873			1872	1873			1872	1873			1872	1873			1872	1873
22861	23378	717	»	»	412023	421745	9722	»	21926	412306	338	1872	4719	453	508						

§ 2.

Rekendienst.

Ziehier de staat van den rekendienst op 31 December 1873 :

Ontvangsten van allen aard	.	.	.	fr. 126084,48
Uitgaven van allen aard	.	.	.	» 126075,60
Gelden in kas op 31 December	.	.	.	» 8,58

§ 3.

Personeel.

De magazijnier de heer J. Busschots is overleden en vervangen door den heer J. Cornelis.

4^e AFDEELING.

—
Bedelaarsgesticht.

De onderhoudskosten der opgeslotenen in de bedelaarsgestichten van Hoogstraeten, Brugge en Reckheim en in de verbeteringsschool van Ruysselede beliepen in 1873 tot de som van fr. 1113,40.

5^e AFDEELING.

—
Werkhuizen, werkplaatsen van weldadigheid.

Niets nieuw aan te stippen.

6^e AFDEELING.

—
**Spaar- en voorzieningskas ten voordeele der werklieden. —
Genootschappen van onderlingen bijstand.**

De bewerkingen der succursaal van Lier worden, door de stortingen op het postbureel, meer en meer belangrijk.

Op dit kantoor zijn in 1873, 1506 stortingen gedaan ten bedrage van fr. 27831,34.

71 Nieuwe boekjes zijn afgeleverd.

Men heeft 135 terugvorderingen aangeteekend; tot dit getal behoorden 23 boekjes die zijn vernietigd geworden.

Het loopend jaar schijnt zich nog onder gunstiger voorwaarden voor te stellen; van 1 Januari tot 30 Juni laatst, heeft men 54 nieuwe boekjes ingeschreven en zijn 795 stortingen gedaan beloopende te zamen tot fr. 141897,52.

Ziehier den uitslag welke de rekeningen der erkende maatschappijen van onderlingen bijstand aanbieden voor het dienstjaar 1873 :

1° Vereeniging der werklieden schoenmakers, huidenvetters, zadelmakers, enz., erkend bij koninklijk besluit van 31 December 1853.

Ontvangsten	fr.	475,80
Uitgaven	»	465,00
Overschot.	»	10,80
Boni der rekening van 1872.	»	999,73
In kas op 1 Januari 1874.	»	1010,53

2° Vereeniging der werklieden kleermakers, erkend bij koninklijk besluit van 9 April 1857.

Ontvangsten	fr.	309,08
Uitgaven	»	231,29
Overschot.	»	77,69
Boni der voorgaande rekening	»	512,30
In kas op 1 Januari 1874.	»	590,09

3° Koninklijke Maatschappij der Belgische Redders, provinciaal comiteit van Antwerpen, afdeeling van het kanton Lier, tusschen de gedecoreerden voor daden van moed en zelfopoffering, erkend bij koninklijk besluit van 4 November 1872.

In ontvangsten	»	270,04
In uitgaven	»	128,10
Overschot.	»	141,94
Boni der vorige rekening	»	383,08
In kas op 1 Januari 1874.	»	525,02

De niet erkende maatschappijen van onderlingen bijstand in deze stad bestaande, hebben ons den uitslag hunner rekeningen niet doen kennen.

Wij denken in dit hoofdstuk te moeten melden, dat bij koninklijk besluit van 20 Mei 1874, de werkmans-decoratie van 2^e klas, ingesteld bij koninklijk besluit van 7 November 1847, toegekend is aan de heeren DE MEYER, JOZEF, oud 61 jaar, meestergast op de zijdenfabriek van Mr Duysters, waar hij reeds 38 jaren werkt; en MARIEN, JAN, wever, die bij de oprichting van dezelfde fabriek in 1828, aldaar in dienst is getreden.

Bij hetzelfde besluit is ook den heer DE BELDER, THOMAS, BENEDICTUS, NAPOLEON, tabakwerker, sedert meer dan 58 jaar in eene en dezelfde fabriek werkzaam, deze onderscheiding te beurt gevallen.

Andere werklieden der stad zijn bij koninklijk besluit van 23 September laatst, ook de werkmans-medalie vereerd, te weten :

1° BERGHS, JAAK, oud 71 jaar, schoenmaker, die sedert 59 achtereenvolgende jaren op denzelfden winkel werkt en sedert 1817 der erkende maatschappij van onderlingen bijstand deelmaakt.

2° AERTS, JAN, FRANS, oud 70 jaar, huidenvettersgast, die bijna de vijftig jaar in dezelfde huidenvetterij werkt en ook sedert 1825 der erkende maatschappij van onderlingen bijstand lid is.

3° **POTTERS, JAN, FRANS**, oud 71 jaar, hoedenmakersgast, die sedert meer dan 50 jaar in het hoedenfabriek der familie Biermans werkt.

Bij koninklijk besluit van denzelfden datum werden bijzondere decoratiën van 2^e klas toegekend aan bestuurders of voorstaanders van maatschappijen van onderlingen bijstand.

Onze twee erkende maatschappijen van onderlingen bijstand zijn in de uitdeeling dier belooningen door het staatsbestuur begrepen, door de benoemingen der volgende personen :

LANENS, JAN BAPTIST, oud 50 jaar, meester-schoenmaker, sedert 1840 aan de maatschappij van onderlingen bijstand gehecht. Lanens is in 1850 deken en in 1866 opperdeken geworden; gedurende al den tijd dat hij deze verschillende ambten bekleed heeft, zijn zijne zorgen en pogingen toegewijd geweest aan de uitroeiing der misbruiken welke in de maatschappij, voor hare wettelijke erkenning in 1853, bestonden.

BRUYNSEELS, JAN BAPTIST, oud 75 jaar, kleermakersgast, sedert 1822 lid der erkende kleermakers-maatschappij van onderlingen bijstand en sedert meer dan 27 jaren tot deken aangesteld.

7^e en 8^e AFDEELING.

Kinderkribbe en bewaarschool.

Zie onze vorige verslagen alsook titel IV, 4^e afdeeling van het tegenwoordig verslag.

9^e AFDEELING.

Bijzondere liefdadige gestichten en instellingen,
tentoonstellingen van kunstvoorwerpen, enz.
de weldadigheid ten doel hebbende.

De opbrengst der laatste tentoonstelling door de Dames
van Bermhertigheid ingericht, beliep zoo in geplaatste
loten, als in inkooprecht en verkoopprijs der niet
afgehaalde voorwerpen tot fr. 9333,00.

10^e AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Zonder veranderingen.

TITEL V

GODSDIENST

1^e AFDEELING.

Katholieke eeredienst.

§ 1.

Geestelijkheid.

Er is maar eene verandering in het personeel der
clergij gekomen.

Mr Hermans, pastoor van het burgerlijk gasthuis,
is overleden en vervangen door M^r De Wagemaker,
gewezen onderpastoor te Eeckeren.

Sedert 1861 pastoor van het gasthuis genoemd, heeft Mr Hermans zich onophoudelijk opgeofferd voor de zieken in het gesticht opgenomen en nog wel bijzonderlijk tijdens de besmettelijke ziekten die in deze stad geheerscht hebben.

§ 2.

Bezoldigingen en opleg van bezoldigingen.

Ingevolge eene beslissing genomen door het kerkfabriek St Gummari, zijn de jaarwedden der bijgevoegde priesters, ontoereikend geoordeeld en in verband gesteld met de diensten welke door ieder van hen bewezen worden.

§ 3.

Kerken en pastorijen.

Sedert ons laatste verslag zijn de vensters van den kruisbeuk (westelijke zijde) vernieuwd en houdt men zich tegenwoordig bezig met de vernieuwing van twee vensters die zich in de zijdebeuken aan den kant van den grooten toren bevinden, alsook van drie vensters der kapellen die het koor der kerk omringen.

Er blijven dus van de werken in het inwendig der kerk alleen nog de zes vensters (oostzijde) van den kruisbeuk te plaatsen, voor welke de staat en de provincie toelagen verleen.

De twee oude geschilderde vensters waarvan in het verslag van verleden jaar spraak was, zijn thans geplaatst; de herstelling, aan de kundige handen van den heer Capronnier toevertrouwd, is met zooveel zorg en nauwkeurigheid volbracht dat de afgevaardigden der koninklijke commissie van monumenten, die de kerk bezochten,

verklaard hebben dat het onmogelijk is de nieuwe schilderijen van de oude te onderscheiden.

Twee andere glasramen worden door denzelfden heer Capronnier hersteld. Mr De Bethune van Gent wiens naam als kunstenaar naar verdienste alom gevestigd is, heeft zich belast met de uitvoering van twee nieuwe geschilderde vensters welke zullen geplaatst worden in den voorgevel der kerk langs beide kanten van den toren.

Met genoegen bestatigen wij dat de kerkfabriek besloten heeft voortaan de verlichting met olie door de gazverlichting te vervangen; het werk van het leggen der buizen is voltrokken.

De succursale kerk van Lisp is voltooid en in de maand Augusti II. aan den godsdienst toegewijd.

Alle jaren verrijkt zich St Jacobs kapel met nieuwe kunstwerken; nauwelijks zijn de prachtige muurschilderingen in haar koor, van het penseel des verdienstelijken bestuurders onzer teekenschool, Mr De Weert, voltooid, of men houdt er zich reeds onledig met twee nieuwe altaars op te richten, wiens stijl met dengenen van het koor zal verbonden zijn.

Al de andere kerken verkeeren in goeden staat van onderhoud.

§ 4.

Kerkfabrieken.

FABRIEKRADEN EN BUREELEN DER KERKMEESTERS.

De kerkfabriek heeft een gevoelig verlies geleden door het afsterven van Mr Lambrechts op 25 Maart laatstleden.

In zijne dubbele hoedanigheid van lid der fabriek en van voorzitter van het bureel der kerkmeesters,

heeft Mr Lambrechts, gedurende een tijdstip van twintig jaar, zijn ambt met beproefde beijvering en zelfop-offering vervuld; hij is als lid van den fabriekraad, vervangen door Mr H. De Belder, particuliere, en als lid van het bureel der kerkmeesters door Mr Mast.

De benoemingen en kiezingen der leden van de fabriekraden en van de bureelen der kerkmeesters zijn gebeurd op het tijdstip door het decreet van 30 December 1809 voorgeschreven.

Zijn gekozen :

a. St GUMMARUS-KERK.

Voorzitter Mr Hellemans, geheimschrijver Mr Mast.

Het bureel der kerkmeesters heeft benoemd :

Mr Notelteirs, voorzitter, Mr Cools, schatbewaarder, en Mr Mast, geheimschrijver.

b. Ste MARGARETHA-KERK.

Mr Crabbé, voorzitter, en Mr De Backer, geheimschrijver.

Het bureel der kerkmeesters werd als volgt samengesteld : Mr Braeckmans, voorzitter, Mr Stevens, schatbewaarder, en Mr De Backer, geheimschrijver.

c. St JOSEPHS-KERK (LISP).

Voorzitter Mr De Pooter, geheimschrijver Mr Van der Auwera.

MM. De Pooter, Fastré en Van der Auwera, zijn respectievelijk herkozen als voorzitter, schatbewaarder en geheimschrijver van het bureel der kerkmeesters.

§ 3.

Rekendienst.

a. BEGROOTINGEN.

De begrootingen der verschillende parochiën en kappen voor het dienstjaar 1875, hebben van den gemeenteraad, in zitting van 9 September laatstleden, een gunstig advies bekomen en zijn aan de hoogere overheid voor goedkeuring toegezonden. Zij leveren de volgende uitslagen :

I. St Gummarus-kerk.

ONTVANGSTEN.

Gewone ontvangsten.	fr.	29145,52
Buitengewone ontvangsten	»	32665,98
Totaal.	»	61811,50

UITGAVEN.

a. Uitgaven door den aartsbis- schop vastgesteld, betrek- kelijk het viëren der godde- lijke diensten	»	3345,00
b. Idem onderworpen aan de goedkeuring van den aarts- bisschop en der deputatie :		
1° Gewone	»	27088,50
2° Buitengewone	»	31378,00
Totaal.	»	61811,50
Som gelijkstaande met de ontvangsten.		

II. Succursale kerk van de H. Margaretha.

ONTVANGSTEN.

Gewone ontvangsten . . .	fr.	3978,94	
Buitengewone ontvangsten . . .	»	260,16	
Totaal. »			4239,10

UITGAVEN.

Uitgaven door den aartsbisschop vastgesteld betrekkelijk het vieren der goddelijke diensten . . .	»	655,00	
Idem onderworpen aan de goed- keuring van den aartsbis- schop en van de deputatie :			
1° Gewone.	»	3283,29	
2° Buitengewone	»	300,00	
Totaal. »			4238,29

III. Succursale kerk van St Joseph te Lisp.

ONTVANGSTEN.

Gewone ontvangsten . . .	fr.	975,00	
Buitengewone ontvangsten . . .	»	28883,98	
Totaal. »			29858,98

UITGAVEN.

Uitgaven vastgesteld door den aartsbisschop betrekkelijk het vieren der goddelijke diensten . . .	»	385,00	
Idem onderworpen aan de goed- keuring van den aartsbis- schop en van de deputatie :			
1° Gewone.	»	4422,00	
2° Buitengewone	»	25050,00	
Totaal. »			29857,00

IV. Kapel van den H. Jacobus.

ONTVANGSTEN.

Gewone ontvangsten . . .	fr.	2617,30
Buitengewone ontvangsten . . .	»	<u>6,43</u>
Totaal.	»	2623,73

UITGAVEN.

Uitgaven vastgesteld door den aartsbisschop betrekkelijk het vieren der goddelijke diensten . . .	»	493,50
Uitgaven onderworpen aan de goedkeuring van den aartsbisschop en van de bestendige deputatie :		
Gewone	»	2129,74
Buitengewone	»	<u>00,00</u>
Te zamen.	»	2623,24

B. REKENINGEN.

De rekeningen der fabrieken voor het dienstjaar 1873, zijn door de deputatie op 31 Juli laatstleden goedgekeurd.

Zij leveren den volgende uitslag :

A. Kerk van den H. Gummarus.

Ontvangsten	fr.	60234,29
Uitgaven	»	<u>36991,36</u>
Batig slot.	»	23242,93

B. Succursale kerk van de H. Margaretha op het Beggijnhof.

Ontvangsten	fr. 4157,00
Uitgaven	» 3896,84
Batig slot. . . .	» 260,16

C. Succursale kerk van St Joseph te Lisp.

Ontvangsten	fr. 58490,28
Uitgaven	» 46856,30
Batig slot. . . .	» 11633,98

D. Kapel van St Jacob.

Ontvangsten	fr. 4473,17
Uitgaven	» 4466,74
Batig slot. . . .	» 6,43

§ 6.

**Roerende en onroerende goederen aan de fabrieken
toehorende.**

Zonder aanmerkingen.

§ 7.

Giften en legaten.

Sedert ons laatste verslag zijn aan de kerk S^u Gummari twee giften, voor het viere van goddelijke diensten, geschonken, te weten : door Mr Hellemans, Roomsche Katholiek Priester, van een stuk land gelegen onder Kessel, en door Mr Schoeters, Bestuurder van 's Rijks Normaalschool, eener som van fr. 1000,00.

De aanvaarding dier legaten is door de bevoegde overheid toegestaan.

Er zijn aan de andere kerken geene giften gedaan.

§ 8.

Aankopeningen, verkoopeningen, verwisselingen.

Geene.

§ 9.

Aflegging en wederaanlegging van kapitalen.

Het kerkfabriek S^u Gummari is gemachtigd den afleg te aanveerden aan den penning twintig eener rente van fr. 130,61, in hypotheek geplaatst op goederen onder Ksesel; de som, welke er van voortkomt, zal in Belgische fondsen aangelegd worden.

§ 10.

Betwiste zaken.

De kerkfabrieken zijn in geene processen gewikkeld.

§ 11.

Kloosters en geestelijke vereenigingen.

Niets nieuws te melden.

3^e AFDEELING.

—
Kerkhoven.

Men zie hetgene in het verslag van verleden jaar gezegd is.

TITEL VI

OPENBAAR ONDERWIJS

1^e AFDEELING.

Lager onderwijs.

§ 1.

Lagere hoofdschool.

Geene.

§ 2.

Lagere gemeentescholen.

Gedurende het schooljaar 1873-1874 hebben 382 leerlingen de kosteloze meisjesschool bezocht; het onderwijzend personeel en het studieprogramma dezer school hebben geene verandering ondergaan.

De prijsuitdeeling is op denzelfden voet gebeurd als verleden jaar; met voldoening bestatigen wij den vooruitgang der leerlingen en hunnen geest van spaarzaamheid en vooruitzicht, waarvan wij ons kunnen overtuigen hebben door het groot getal spaarboekjes dat de meisjes op de spaarkas bezitten.

De school van volwassenen werd bijgewoond door 112 leerlingen.

Wij houden ons ernstiglijk bezig met de oefenschool al de uitbreiding te geven welke het onderwijs vraagt; reeds is het vergrootingsplan aan de bevoegde overheid

onderworpen geworden, doch niettegenstaande onze herhaalde aanzoeken heeft deze op onze aanvraag tot hiertoe nog geen besluit genomen.

Deze school telde gedurende het schooljaar 1873-1874, 392 leerlingen; even als verleden jaar is het onmogelijk geweest leerlingen beneden de zeven jaar te aanvaarden.

Het onderwijzend personeel is onveranderd gebleven.

De school van volwassenen, waarvan de leergangen in de lokalen der oefenschool gegeven worden, werd gedurende hetzelfde tijdstip door 161 personen bijgewoond.

De inschrijvingen in de school op den Antwerpschen steenweg beliepen tot 139 jongens en 111 meisjes, totaal 250; van dit getal hebben 102 jongens en 85 meisjes, te zamen 187, regelmatig de school bijgewoond.

Van de 52 leerlingen van het mannelijk en 25 van het vrouwelijk geslacht voor de school van volwassenen ingeschreven, hebben 35 jongens en 21 meisjes de leergangen op eene regelmatige wijze bezocht.

Sedert ons laatste verslag zijn de scholen van het voorgeburcht Lisp geopend geworden.

115 Leerlingen van het mannelijk geslacht zijn aldaar gedurende het schooljaar 1873-1874 ingeschreven; 101 woonden de lessen stiptelijk bij.

De meisjesschool heeft 113 inschrijvingen gehad, eenige kinderen hebben, gedurende het schooljaar, de school verlaten, zoodat deze op het einde van 1873-1874 nog 97 leerlingen telde.

§ 3.

Bijzondere scholen van lager onderwijs.

a. ONDERSTEUNDE.

Geene

b. NIET ONDERSTEUNDE.

Er bevinden zich te Lier voortdurend zeven scholen welke geene toelagen genieten en door betalende leerlingen worden bijgewoond.

Eene dezer voor kinderen van het mannelijk geslacht telt 180 leerlingen.

Drie scholen voor jonge meisjes bevatten 317 »

De drie andere scholen worden door jongens en meisjes bijgewoond en hun getal beloopt tot 199 »

TOTAAL. 696 »

Het cijfer van het verleden jaar beliep 744 »

Dus eene vermindering van 48 »

c. DOOR DE GEMEENTE AANGENOMEN.

Zie het verslag van verleden jaar.

§ 4.

Bewaarscholen.

Sedert ons laatste verslag heeft het onderwijzend personeel geene verandering ondergaan.

De bewaarschool is gedurende het schooljaar 1873-1874 door 330 leerlingen bezocht : 180 jongens en 150 meisjes.

93 Kinderen hebben de school verlaten; van dit getal zijn 60 jongens in de oefenschool en 33 meisjes in de gemeenteschool intra-muros opgenomen.

Gedurende hetzelfde tijdstip zijn 119 nieuwe aannemingen gedaan, te weten : 59 jongens en 60 meisjes.

§ 5.

Scholen van volwassenen.

Het onderwijzend personeel heeft gedurende het schooljaar 1873-1874 geene verandering ondergaan.

Het getal personen die op 31 December laatstleden de scholen van volwassenen bijwoonden, beliep tot 425, verdeeld als volgt :

School intra-muros voor jongens.	.	.	161
Id. voor meisjes.	.	.	112
School extra-muros voor jongens.	.	.	106
Id. voor meisjes.	.	.	46

De prijzen zijn, zooals verleden jaar, uitgedeeld aan de leerlingen die het vlijtigst de lessen gevolgd en bewijzen van iever en werkzaamheid gegeven hebben.

§ 6.

Zondagscholen.

Eene zondagschool door de religieusen Ursulinnen bestuurd, telde op 31 December laatst, ongeveer 250 meisjes.

HERHALING.

Het blijkt uit de vorenstaande inlichtingen, dat het getal leerlingen, die op 1 Januari laatst het onderwijs in de verschillende gestichten der stad ontvingen, beliep als volgt :

BETALENDE LEERLINGEN.

Jongens.	.	.	.	.	.	331	
Meisjes .	.	.	.	.	.		457

NIET BETALENDE LEERLINGEN.

a. Lagere scholen.

Jongens.	.	.	.	.	.	602	
Meisjes .	.	.	.	.	.		558

b. Zondagscholen.

Meisjes .	.	.	.	.	.		250
-----------	---	---	---	---	---	--	-----

Totalen.		933	1265
----------	--	-----	------

HERHALING.

Jongens	.	.	.	.	.	.	933
Meisjes	.	.	.	.	.	.	1265

Algemeen totaal der kinderen die het lager onderwijs in de scholen ontvangen	.	2198
---	---	------

Hieronder zijn niet begrepen de leerlingen, die in de voorbereidende afdeeling der middelbare school het lager onderwijs ontvangen, noch de kinderen der bewaarschool, noch de volwassenen.

§§ 7, 8 en 9.

Nijverheidsscholen, scholen van kunst; stielen en leerscholen. —

Normale scholen en leergangen. —

**Personeel van het onderwijs, bezoldigingen der onderwijzers,
conferentiën, voorzieningskas.**

Zonder bijzondere aanmerkingen.

§ 10.

Schoolgebouwen.

Men werkt vlijtig aan het opmaken der plans voor de nieuwe schoollokalen, plans welke de raad reeds gestemd heeft en aan de goedkeuring van het staatsbestuur zullen onderworpen worden.

§ 11.

Toelagen ten voordeele van het lager onderwijs.

Toelagen in 1873 verleend :

- 1° Door den staat ten voordeele der bewaarschool fr. 550
- 2° Door de provincie voor hetzelfde voorwerp » 550
- 3° Door den staat om in de behoeften van het
lager onderwijs te voorzien . . . » 6447

2° AFDEELING.

Middelbaar onderwijs.

De leergangen der middelbare school werden, gedurende het schooljaar 1873-1874, door 223 leerlingen bezocht, als volgt :

Latijnsche klassen	12
Middelbare school	41
Voorbereidende afdeeling. . . .	170
Totaal.	223

Het onderwijzend personeel heeft de volgende wijzigingen ondergaan :

De heer Van Driessche, 2° regent der latijnsche leergangen, tot regent benoemd zijnde bij de latijnsche

afdeeling der middelbare school van Elsene, is door den heer Job vervangen; de heer Delpire, hulponderwijzer (dédoublant) bij de voorbereidende afdeeling, is onderwijzer der gemeenteschool op Lisp benoemd en vervangen door den heer Coppé.

3e en 4e AFDEELINGEN.

Hooger onderwijs. — Bijzondere scholen.

Zie de vorige verslagen.

TITEL VII

SCHOONE KUNSTEN, WETENSCHAPPEN EN LETTEREN

1e AFDEELING.

Schoone kunsten; akademiën van schoone kunsten. —

Bijzondere scholen van teekenkunst, plaatsnede, beeldhouwkunde, enz. — Museum. — Bijzondere kunstverzamelingen. — Tentoonstellingen van kunstvoorwerpen. —

Monumenten. — Conservatoriums. —

Muziekscholen; muziek- en tooneelgezelschappen. — Maatschappijen van vermaak. — Openbare feesten.

De besturende commissie der teeken- en bouwkundige school is onveranderd gebleven; zij werkt voortdurend met den loffelijksten iever om de school alle mogelijke ontwikkeling bij te zetten.

Door het ontslag van Mr Sloodmaekers, leeraar der klas van bouwkunde, heeft het onderwijzend personeel eene wijziging ondergaan; de heer H. Cox is in vervanging van den heer Sloodmaekers genoemd.

De laatste prijskampen bestatigen dat de school de baan der vordering blijft bewandelen; ook heeft de jurij, die deze prijskampen onderzocht heeft, zeven samenstellingen aangeduid, wier verdienste de koninklijke medalie waardig was en eenpariglijk verklaard dat de werken der leerlingen van de teeken- en bouwkundige school over het geheel zeer voldoende waren.

Een oud leerling der school, die nu de leergangen der Koninklijke Academie van Schoone Kunsten te Antwerpen volgt, de heer Jan Gommar Nezy, heeft twee prijzen van uitmuntendheid behaald in de 1^e en 2^e afdeeling van het middelbaar onderwijs der burgerlijke bouwkunde.

Die zegepraal vereert onze school en ook onze leeraren die den laureaat de grondbeginselen der kunst hebben aangeleerd.

De school is, gedurende 1873-1874, door 436 leerlingen bezocht geweest; van dit getal hooren 118 aan verschillende gemeenten onzer provincie toe.

Wij hopen dat de school met het aanstaande jaar kunne overgebracht worden in uitgestrekter lokalen, welke wij voor haar inrichten en binnen het oud gasthuis zullen gebouwd worden.

Het staatsbestuur heeft zooals verleden jaar, de school verscheidene plaasteren modellen en boekwerken voor hare verzameling geschonken.

Wij danken nogmaals het hooger bestuur voor die kostbare toezendingen.

De belangrijkheid onzer school doet ons verhopē dat het staatsbestuur zijne toelaag zal verhoogen en dezelve in evenredigheid stellen met de subsidiën die het aan andere plaatsen, op verre na zoo aanzienlijk niet als onze stad, verleend.

2^e AFDEELING.

Letteren en wetenschappen : Akademie van wetenschappelijke kringen. — Bibliotheken. —

Andere litterarische en wetenschappelijke inrichtingen.

De besturende commissie der stadsvolksbibliotheek heeft een gevoelig verlies ondergaan in den persoon van Mr A. Bergmann, op 21 Januari ll. overleden.

Uit het verslag hetwelk zij ons heeft laten geworden, blijkt het volgende :

Het getal boekdeelen gedurende 1873-1874 in lezing gegeven, beliep tot 7562, verdeeld als volgt :

Letterkunde, verhalen, reisverhalen en andere,	
zoo vlaamsche als fransche	7030
Geschiedenis	350
Wetenschappen.	182

7562

De uitleening heeft aldus plaats gehad :

1873	October	507
»	November	1184
»	December	1122
1874	Januari	1537
»	Februari	920
»	Meert	1137
»	April	758
»	Mei	497

Totaal. 7562

De kleine vermindering op het vorig dienstjaar vindt hare oorzaak hierin, dat de boekerij, ten gevolge van het opstellen van eenen cataloog, alleen te beginnen van de maand October voor het publiek toegankelijk is geworden. De werken, tijdschriften, enz., die maar in het lokaal zelve mogen geraadpleegd worden, zijn in dit getal niet begrepen.

De heer luitenant Haseleer, van het 2^e linie regiment, heeft de bibliotheek het werk ten geschenke gegeven : « L'Univers, histoire et description de tous les peuples » samengesteld uit 27 boekdeelen.

De commissie drukt den wensch uit dat het staatsbestuur, zooals vroeger, haar jaarlijks een zeker getal werken ten geschenke geve.

Het getal werken dat de volksbibliotheek bezit, is gedurende het afgelopen dienstjaar met 80 in 122 deelen aangegroeid, zoodat het totaal thans beloopt tot 2762 werken en 4534 boekdeelen.

De stedelijke bibliotheek is door het staatsbestuur met verschillende tijdschriften en andere wetenschappelijke werken begiftigd.

TITEL VIII

GEZONDHEIDSLEER EN OPENBARE GEZONDHEID

1^e AFDEELING.

Geneeskundige commissie.

Zonder veranderingen.

2^e, 3^e, 4^e, 5^e en 6^e AFDEELINGEN.

Geneeskundig personeel. — Doctors, heel- en vroedmeesters. —

Apothekers. — Vroedvrouwen. —

Gezondheidsraad. — Apotheek voor den arme. —

Hulp aan drenkelingen en vermoorden. —

Gezondheidstoestand. — Koepokinenting.

Door de dood van Mr Avontroodt, apotheker, is zijne apotheek gesloten geworden.

Een drogist, de heer Aelaers is overleden, en twee andere gediplomeerde drogisten, de heeren Peeters en Claessens zijn zich te Lier komen vestigen; een andere gediplomeerde drogist, de heer Van de Ven, heeft den handel van den heer Broes overgenomen.

De heer Smet, gediplomeerd tandmeester, heeft de stad verlaten.

Het geneeskundig personeel is samengesteld uit vier geneesheeren, doctors in de artsenij, heel- en vroedkunde, 4 apothekers, 4 drogisten en eene vroedvrouw.

De gezondheidstoestand der stad, laat, bij voortduring, niets te wenschen over; geene besmettelijke ziekte heeft geheerscht, alhoewel de onverdragelijke hitte van den laatsten zomer zulks deed voorzien.

De verschijning der pokziekte is, sedert de laatste maand Februari, alleen door eenige afzonderlijke gevallen in de verschillende wijken der stad gekenmerkt, en men heeft wederom kunnen bestatigen dat het bijna uitsluitelijk de niet ingeënte kinderen zijn, die de slachtoffers der ziekte worden.

Met geluk bestatigt de geneeskundige commissie dat de volksklas meer en meer de weldaden der koepokinenting waardeert; in den loop des jaars klimt het getal koepokinenting reeds boven 400; de maatregelen

toegepast op de huwelijksboekjes zullen voor uitwetsel hebben dat voortaan ieder kind de koepokinenting zal ondergaan.

De commissie bestatigt ook eenen werkelyken voortgang in het rein houden van de woningen der werkende klas.

7^e AFDEELING.

Ontucht.

Niets nieuws te melden.

8^e AFDEELING.

Reiniging der straten. — Slijk- en mestpachting. — Peerdenslachterij.

Het houden der straten van de stad in eenen gedurigen staat van reinheid blijft steeds het voorwerp onzer zorgen.

9^e AFDEELING.

Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen van de werkende klas.

De volgende gezondheidswerken zijn sedert ons laatste verslag uitgevoerd :

De Schoolstraat, welke de Vredenbergstraat aan de Predikheerenlaan verbindt, is gekasseid; eene onderaardsche riool is over de gansche lengte der straat gemetseld en schoone stoepen zijn er aangelegd.

Eene brug in metselwerk is aan den buurtweg gelegd die het grondgebied der stad van dat van Konings-Hoyekt scheidt.

De groote onderaardsche goot der Berlarij, eindigende aan de voordeze Leuvensche poort, is gansch geruimd en gezuiverd; den afloop der waters was gestremd ten gevolge van het slijk dat zich in deze goot bevond en grootendeels voortkwam van de schoonmaking der straten en de zuivering der stoepen door de inwoners.

10^e en 11^e AFDEELINGEN.

Zwemschool. — Openbare baden en waschplaatsen.

De hevige hitte van verleden zomer heeft de openbare badplaats veel doen bezoeken; het bestuur van weldadigheid heeft nogmaals ter beschikking van de stad een zeker getal zwembroekjes gesteld, ten dienste der zwemmers.

12^e AFDEELING.

Lichaamsoefeningen. — Onderwijs.

De leerlingen der staatsmiddelbare school binnen deze stad genieten het onderwijs der gymnastiek.

13^e AFDEELING.

Begrafenissen. — Doodhuizen.

Zie de vorige verslagen.

14^e AFDEELING.

—
Onheilen en rampen
(onweder, hagel, overstromingen brand, enz.)

Wij hebben sedert ons laatste verslag aan te stippen :

1° Den brand eener hoof met de gansche haaf en den oogst.

2° Den gedeeltelijken brand van een huis in de Mechelstraat.

3° Beginsels van brand in de caserne Sion, alsmede in twee andere huizen, zijn onmiddelijk kunnen uitgedoofd worden.

TITEL IX

OPENBARE VEILIGHEID, JUSTITIE
EN GEVANGENISSEN

1^e AFDEELING.

—
Politie : inrichting en personeel, verordeningen
en reglementen.

Tusschen de ondergeschikte agenten hebben eenige veranderingen plaats gehad, maar het getal en de samenstelling van het personeel zijn hetzelfde gebleven.

De jaarwedden van den inspekteur en der agenten zijn te beginnen van 1 Januari laatstleden verhoogd.

2^e AFDEELING.

—
Aanhoudingen, schelmstukken, misdrijven en overtredingen.

Sedert 1 September 1873 tot op hetzelfde tijdstip van 1874, zijn de volgende processen-verbaal opgemaakt :

Eenvoudige diefstallen	9
Zware »	7
Banbreuk	6
Inbreuk	8
Strooperij	3
Vrijwillige slagen	20
Slagen en verwondingen	13
Aftruggelarij	3
Toevallige brandrampen	5
Eenvoudige scheldwoorden	16
Grove »	4
Laster	13
Onvrijwillige doodslag	1
Overspel	1
Aanslag op de eerbaarheid	1
Kindermoord	1
Wederstand tegen de agenten der openbare macht	4
Beledigingen door woorden	7
Schade veroorzaakt aan een anders roerend goed	6
Gedeeltelijke vernieling van eenen bouw . . .	1
Landlooperij	4
Overtredingen aangaande het sluiten der herbergen	3
» » nachtlawijt	8
Personen toevallig verdrongen	2
Dood door val	1
Verstikten	2
Verboden wapens	1
Militaire desertiën	2
Verschillende overtredingen	27
Totaal.	179

3^e AFDEELING.

Daden van moed en zelfopoffering.

De volgende personen hebben eervolle onderscheidingen bekomen voor daden van moed en zelfopoffering, met zich bloot te stellen om het leven te redden van personen in de rivier de Nethe gevallen. Het zijn :

MM. DE CUYPER, GUIBERTUS, schippersmaat, medalie van 1^e klas.

VAN THIELEN, JACOBUS LUDOVICUS, bestuurder der staatsmiddellbare school, medalie van 2^e klas.

FICART, ANTONIUS PAULUS, leerling der soldaten-kinderschool, medalie van 2^e klas.

POSSEMIERS, URBANUS LAMBERTUS, steenhouwersgast, medalie van 3^e klas.

BLOCTEUR, serjant-majoor bij het 3^e regiment jagers te voet in garnizoen te Lier, medalie van 3^e klas.

SOMERS, EGIDIUS, messenmaker, medalie van 3^e klas.

Eindelijk heeft BECQUET, LUDOVICUS, schipper te Lier, eene dergelijke onderscheiding verkregen om eenen Deenschen matroos, die op het punt stond in den Rupel te Boom te verdrinken, gered te hebben.

4^e en 5^e AFDEELINGEN.

Gevangenis en opsluitingplaats der gemeente. — Maatregelen tegen brandgevaar.

Er bestaat geen gevang; de opsluitingsplaats wordt behoorlijk onderhouden.

Wat het materieel der hulpmiddelen tegen den brand betreft, hebben wij de voldoening te kunnen bestatigen dat hetzelfde in eenen volmaakten staat van onderhoud verkeert.

6^e AFDEELING.

Paspoorten.

Eene enkele vraag van paspoort voor het buitenland is in 1873 gedaan.

7^e AFDEELING.

Boekjes voor werkliden en dienstboden.

Gedurende het jaar 1873 zijn 88 werkboekjes afgeleverd.

8^e en 9^e AFDEELINGEN.

Bureelen van plaatsing. — Aanplakking. —
Openbare roepers.

Zonder aanmerkingen.

TITEL X

BURGERWACHT. — MILITIE. BEZETTING

1^e en 2^e AFDEELINGEN.

Burgerwacht. — Militie.

Uitvoering der wet van 3 Juni 1870, gewijzigd door degene van 18 September 1873 :

WERKELIJK CONTINGENT.

Vrijgestelde militianen van 1871, 1872 en 1873.	50
Nieuw ingeschrevenen voor 1874	90

CONTINGENT VOOR DE RESERVE.

Uitgestelde militianen van 1871, 1872 en 1873.	3
Te zamen.	143

Het contingent aangeduid voor de lichting van 1874, was bepaald op 25 manschappen en het laatste nummer der trekking, dat voor den werkelijken dienst opgeroepen werd, was n° 100.

Beslissingen van den militieraad, van de bestendige deputatie en van den revisieraad :

WERKELIJK CONTINGENT.

Dienstplichtige militianen	25
Bepaaldelijk vrijgestelde	9
Uitgestelde	71
Niet onder de wapens geroepen	35
	140

CONTINGENT VOOR DE RESERVE.

Uitgestelde militianen.	3
Te zamen.	143

4 Militianen zijn ontslagen vooraleer de inlijving plaats had (art. 28), 3 militianen, die na hunne inlijving waren vrijgesteld, hebben voor den militieraad hunne vrijstelling moeten verantwoorden.

De deputatie heeft negen militianen, tegen dewelke beroep was aangelegd, voor een jaar uitgesteld.

De revisieraad heeft de beslissingen, door den militieraad in zake van 4 militianen genomen, behouden; tijdens de inlijving heeft hij 5 militianen, onbekwaam voor den dienst, ontslagen; van deze vijf is een bepaaldelijk vrijgesteld.

3^e AFDEELING.

Bezetting : Kazerneering. — Militaire logementen.

De drie depots van het 3^e jagers te voet, en van de 2^e en 8^e linieregimenten blijven in deze stad garnizoen houden.

De stad, levert, zooals vroeger, groote lokalen voor de inkwartiering der recruten die jaarlijks in de depots aankomen om er kleederen en wapens te ontvangen.

Alleen de militianen die in verlof gaan na hunne wapens en kleedingstukken afgelegd te hebben, worden bij de burgers ingekwartierd; sedert ons laatste verslag is hun getal tot 2698 manschappen geklommen.

TITEL XI

OPENBARE BELASTINGEN

1^e AFDEELING.

Grondlasten.

§ 1.

Kadaster.

De kadastrale inkomst van al de bebouwde en onbebouwde eigendommen der stad beliep in 1873 tot fr. 685114,77.

§ 2.

Aandeel.

Het aandeel der grondbelasting voor het dienstjaar 1873, in 1148 artikels verdeeld, is, ten voordeele van den staat, bepaald ter somme van . fr. 47958,08

IN OPCENTIEMEN.

A. Ten voordeele der provincie op .	fr.	5275,35
B. Ten voordeele der gemeente .	»	12469,00
Totaal.	»	65702,43

2^e AFDEELING.

Personeele belastingen.

§ 1.

Getal belastingschuldigen.

De artikels aan de personeele belasting onderworpen, die op de verschillende rollen van 1873 werden gebracht, beloopt tot 1608.

§ 2.

Beloop der rollen.

Hoofdsom	fr. 36522,76
--------------------	--------------

OPCENTIEMEN.

A. Ten voordeele van den staat .	fr. 5477,99
B. Ten voordeele der provincie .	» 4017,55
C. Ten voordeele der gemeente .	» 9130,77
Totaal.	fr. 55149,07

De huurwaarde komt voor in de hoofdsom der personeele belasting hierboven gemeld, ten bedrage van

	fr. 9900,88
De deuren en vensters voor . .	» 14205,33
De haardsteden voor. . . .	» 3349,34
Het mobiliair voor	» 5310,93
De dienstboden voor. . . .	» 2557,78
De paarden voor	» 1198,50
Totaal.	fr. 36522,76

3^e AFDEELING.

Belasting der patenten.

§ 1.

Getal en klasseering der patentschuldigen.

De rollen der patenten voor het dienstjaar 1873, bevatten 1252 artikels.

§ 2.

Beloop der rollen.

Het cijfer in principaal der patentrollen, voor het dienstjaar 1873, beloopt tot. . . fr. 10706,11

OPCENTIEMEN.

A. Ten voordeele van den staat .	fr.	2141,38
B. Ten voordeele der provincie .	»	00,00
C. Ten voordeele der gemeente .	»	1069,69
Totaal.	»	13917,18

4^e AFDEELING.

Provinciale belastingen.

De rollen voor 1873 bevatten :

533 Houders van honden.

249 Verkoopers van sterke dranken.

64 » van tabak.

De opbrengst dier verschillende belastingen beliep als volgt :

Opbrengst der belasting op de honden	fr. 2497,00
» » op den verkoop	
van sterke dranken	» 4790,42
Opbrengst der belasting op den verkoop	
van tabak	» 777,00
Totaal.	fr. 8064,42

5^e AFDEELING.

Accijnsen.

De accijnsrechten ter onzer stede ingevorderd gedurende het jaar 1873, belooopen tot . fr. 258064,37

6^e AFDEELING.

Stedelijke en provinciale belasting op de honden.

Zie hierboven de 4^e afdeeling.

Het aandeel der stad van het tegenwoordig dienstjaar is door de deputatie nog niet vastgesteld.

Voor 1872 beliep hetzelfde tot de som van fr. 465,96

7^e AFDEELING.

Ontlastingen.

6 Reclamen zijn tegen de zetting der verschillende belastingen in het jaar 1873 ingediend.

TITEL XII

OPENBARE WERKEN

1^e AFDEELING.

Personeel en inrichting van den dienst.

Het personeel kwijt zich behoorlijk van zijne plichten,

2^e AFDEELING.

Groote en kleine wegenis.

Zooals in het laatste verslag gezegd werd, dat de hulpmiddelen voor de buurtwegenis ontoereikend waren, heeft men nieuwe middelen moeten scheppen om in het te kort te voorzien dat zich jaarlijks voordeed.

De stad heeft bij koninklijk besluit van 13 November 1873 machtiging verkregen om gedurende vijf jaar een opcentiem meer op de drie basissen der rechtstreeksche belasting in te vorderen; wij zullen door dit middel er toegeraken het evenwicht te herstellen en meer uitbreiding aan de werken der buurtwegen te geven.

§§ 1 en 2.

Algemeene en bijzondere plans van rechtmaking. — Gelijkmaking.

Behoudens eenige wijzigingen, heeft de gemeenteraad in zitting van 9 September laatstleden, het algemeen

plan van rechtmaking des doortochts van den weg van Lier op Oostmalle goedgekeurd, zooals het door het bestuur van bruggen en wegen was opgemaakt.

§ 3.

Onderhoud der straten. — Kasseiing.

Wij besteden voortdurend al onze zorgen aan den onderhoud der straten; sedert ons laatste verslag zijn talrijke herstellingen gedaan.

§§ 4 en 5.

Openbare en bijzondere riolen, stoepen en openbare piscijnen

Wij hebben in de 9^e afdeeling van titel VII de werken aangehaald welke het maken van nieuwe riolen en het ruimen der bestaande ten doel hadden. Op de Look en in Blokstraat zijn nieuwe stoepen gelegd.

3^e AFDEELING.

**Verdeeling van drinkbaar water. — Pompen. —
Openbare fonteinen.**

De hevige hitte van verleden zomer was de oorzaak dat gedurende eenige weken de meeste onzer openbare pompen water ontbraken.

Voor het overige, worden de pompen goed onderhouden en hebben aanzienlijke herstellingen gehad.

4° AFDEELING.

Verdeeling der gaz, openbare verlichting.

Dank aan de overgrootte hoeveelheid houillie die nog in magazijn was, heeft ons gaz-gesticht van de duurte dier koopwaar niet te veel te lijden gehad; deze stock heeft het gesticht in staat gesteld tot de maand September met steenkolen aan den ouden prijs te werken; het overschot der ontvangsten van het dienstjaar 1873, levert tegen dat van 1872, eene vermeerdering op van fr. 334,35.

In 1873 zijn 146,230 kubieke meters	
gaz gefabriceerd	146,230 meters.
In 1872 beliep dit getal tot	139,957 »
Vermeerdering. voor 1873.	6,273 »

In 1873 heeft de stad als intrest en dividend eene som getrokken van fr. 15000,00, hetgene eene verhooging van fr. 1000,00 op de vorige jaren uitmaakt, en dit niettegenstaande de merkelijke vermindering van den verbruikprijs en den opslag in den prijs der steenkolen.

Nieuwe raccordementen op eene lengte van ongeveer 150 meters werden geplaatst in de Berlaerstraat, den Grooten Bril, de Kloosterstraat, de Oudkerkhofplaats en de Capucienenvest; de openbare verlichting heeft er eene aanzienlijke verbetering door bekomen.

Eindelijk zijn 125 meters buizen van twee duim, in de Antwerpstraat, vervangen door buizen van grooteren diameter; dit werk zal voortgezet worden naarmate de hulpmiddelen aangroeien die men ter onzer beschikking zal stellen; de oude buizen van 1856 zijn goed bewaard gebleven en gedeeltelijk op de « Look » geplaatst, alwaar sedert eenige jaren, talrijke gebouwen zijn opgericht.

Gedurende het afgelopen jaar zijn nog een groot getal plaatsingen bewerkt; de voornaamste is die der St Gummaruskerk welke 115 bekken telt. Het volledig getal gaz-bekken belooft tegenwoordig op 1668.

De veranderingen aan de ovens toegebracht, stellen het bestuur in staat met gemak al de noodwendigheden van den dienst te volbrengen.

Al de afval der fabricatie, zooals coke, loogwater, teer, enz. worden aan zeer voordeelige prijzen verkocht.

Wij moeten op nieuw bestatigen dat deze voorspoedige gesteltnis verkregen is dank aan de verlichte zorgen van den bestuurder Mr Charle.

5^e AFDEELING.

Hallen en markten.

Beweging der verschillende wekelijksche markten, gedurende 1873 :

Graanmarkt.

	TE KOOP AANGEBODEN.	VERKOCHT.
Tarwe . . .	2872 hectoliters.	2422 hectoliters.
Rogge . . .	7161 »	6060 »
Boekweit. . .	285 »	243 »
Haver . . .	3089 »	2632 »
Totalen.	13407 »	11357 »

Botermarkt.

Er zijn 157860 kilogrammen boter in kuipen verkocht; in dit cijfer is niet begrepen de boter die met halve kilos op de dagelijksche markten wordt verkocht, noch de hollandsche boter die in groote hoeveelheid aan de opkooopers der omliggende gemeenten verkocht wordt.

Kalverenmarkt.

Gedurende 1873, zijn er 1238½ jonge kalveren verkocht.

Vischmarkt.

De vischmarkt is gedurende het verleden jaar tamelijk goed voorzien geweest.

Er waren 103 mijnen die de som van fr. 3626,80 hebben opgebracht.

De ontvangsten voor meet-, weeg- en plaatsrechten in 1873, gedaan op de dagelijksche markten en graanmarkten, beliepen als volgt :

Op de graanmarkt tot . . .	fr. 426,53
» de botermarkt . . .	» 2340,67
» de Kalverenmarkt . . .	» 619,25
» de dagelijksche markten . . .	» 1168,80
Totalen.	fr. 4555,25

6^e AFDEELING.

Slachthuis.

Geene.

7^e AFDEELING.

Vaarten en rivieren. — Ruiming. — Overstromingen.

Het staatsbestuur heeft de aanbesteding doen aankondigen der herbouwingswerken van de sluis aan de Moll en van het maken eener draaiende brug boven de nieuwe sluis.

De stad heeft op hare kosten het bed der rivier de Kleine Nethe in het inwendige der stad, doen zuiveren.

Het staatsbestuur volherdt in zijne weigering dit werk op zich te nemen alhoewel hetzelfde ten zijnen laste is, de rivier de Nethe bevaarbaar en vlotbaar zijnde.

De St Jansbrug en de Hooge Brug zijn gedeeltelijk vernieuwd; aan de bruggen bij den zoogenaamden « Volmolen » en bij de Deheyderstraat zijn verschillende herstellingen gedaan.

Andere werken zijn aan de muren der Werft uitgevoerd.

8^e AFDEELING.

Casernen.

Bij contract gesloten tusschen de Departementen van Oorlog en van Financiën en de stad, op 17 Februari laatstleden, is het gebruik onzer twee casernen met hunne aanhoorigheden aan het staatsbestuur overgelaten dat zich met den onderhoud der gebouwen en van het mobiliair belast, ingevolge art. 1 L^a B der wet van 22 Juni 1873.

9^e AFDEELING.

Opbouwing, herstelling, onderhoud en wederopbouwing van gemeentegebouwen.

Aan de caserne der gendarmerie alsook aan de gebouwen van den berg van bermhertigheid zijn aanzienlijke herstellingen toegebracht; verschillende andere gebouwen zijn insgelijks hersteld.

Het collegie zorgt dat de andere gemeentegebouwen goed onderhouden worden.

10^e en 11^e AFDEELINGEN.

Opening van nieuwe markten en straten. — Onteigeningen.

Door het wegnemen van de houten afsluiting aan de standplaats van den ijzeren weg, worden fraaie gebouwen ontworpen voor de gronden in den omtrek der standplaats.

12^e AFDEELING.

Ontwerpen van verfraaiing en gezondmaking.

De werken der School- en Groenstraten zijn geëindigd; dit gedeelte der stad heeft daardoor eene wezentlijke verbetering verkregen.

Op de gronden van het oud gasthuis in de Berlaerstraat, die onlangs verkocht zijn, verheffen zich fraaie gebouwen; in den loop van het toekomend jaar zal er voorzien worden in het maken van onderaardsche goten met stoepen in gezegde straat alsook in het nog te doene gedeelte der Berlarij.

De noodzakelijkheid eener onderaardsche goot met stoep langsheen het gebouw van het nieuw gasthuis, doet zich insgelijks gevoelen.

13^e AFDEELING.

Openbare wandelingen. — Bolwerken. — Kruidtuin.

Wij blijven al onze zorgen besteden opdat de openbare wandelingen steeds goed onderhouden worden.

Het publiek bewijst door zijn veelvuldig bezoek dat het de aangenaamheid derzelve begint te waarderen.

Er is eene stipte waakzaamheid ingericht.

14^e AFDEELING.

Bijzondere gebouwen. — Toepassing der politiereglementen op de gebouwen.

Het collegie heeft gedurende 1873 de plans goedgekeurd van :

- 21 Bouwingen op onbebouwden grond.
- 7 Geheelee herbouwingen.
- 43 Gedeeltelijke vernieuwingen (grootte).

TITEL XIII

NIJVERHEID, KOOPHANDEL EN LANDBOUW

1^e AFDEELING.

Nijverheidsgestichten, stoomwerktuigen. — Goedkeuringen. —
Ongezonde en gevaarlijke fabrieken en werkhuizen. —
Onderzoeken de comodo et incommodo.

Zooals de vorige jaren deelen wij eenige bijzonderheden mede over de voornaamste nijverheden die in onze stad bestaan.

Suikernijverheid.

In het begin van het jaar is het suikerfabriek alhier, door zijnen eigenaar baron de Coullemont de Waterleer aan de commandiet maatschappij W^e Vermaelen en C^e te Lier, verkocht; deze heeft eene volledige hervorming,

volgens het nieuw stelsel, bewerkt, in dit gesticht tot stand gebracht met het doel eene grootere hoeveelheid beetwortels te verwerken; ten gevolge van vertragingen door de werklieden aan het stellen der machienen gebracht, zijn die hervormingen op het gewenscht tijdstip niet kunnen voltrokken worden en heeft de maatschappij alleenlijk zeer laat en dus in zeer ongunstige voorwaarden voor de suikerfabricatie, met haar werk kunnen beginnen.

Zij heeft twee maanden gewerkt en gedurende dit tijdverloop vijf milloen kilogrammen beet geraspt. De verwerkte suiker is naar Engeland verzonden.

De pulp of overschot der beetwortels wordt door de landbouwers nog altijd veel geyraagd voor de bemesting van het vee.

Zijdennijverheid.

De fabricatie der zijde verkeert in zulken gunstigen toestand als verleden jaar.

De afslag op de prijzen der grondstof had haar eene aanzienlijke uitbreiding kunnen doen geven, indien de groote stilstand die tegenwoordig op alle handel drukt, daar geen hinderpaal tegen gesteld had.

Borduur op tul.

De stilstand waarmede deze nijverheid geslagen is heeft in den loop van dit jaar voortgeduurd en brengt de werkende klas, welke dezen tak tot bestaan heeft, in eenen staat van ware geldelijke verlegenheid.

Men eigent het verval van de nijverheid aan verschillende oorzaken toe : vooreerst de gebeurtenissen van Frankryk en Spanje; vervolgens de invoering der machienen.

Een nijveraar onzer stad gebruikt deze laatste op nog al groote schaal; zijne voortbrengsels werden op de laatst gehouden nijverheidstentoonstelling te Brussel zeer opgemerkt.

Stijfselfabriek.

Deze nijverheid welke zich kortelings in onze stad heeft gevestigd, vindt haren voortdurenden bloei in het groot getal verzendingen naar verschillende landen van Europa.

Andere nijverheden.

Twee houtzagerijen met stoommachien komen zich in onze stad te vestigen.

De schoenmakerij alleen uitgenomen, die voor het oogenblik een weinig is verminderd, verkeeren al onze nijverheden in eenen nog al gunstigen toestand.

De vragen tot oprichting der volgende nijverheidsge-
stichten zijn aan onderzoeken van *commodo* et *incommodo*
onderworpen geworden :

Werkhuizen voor werken in zink	1
Bakkerijen	4
Smederijen	3
Hast	1
Brouwerij	1
Slachterij	1
Bitterpeënbranderij	1
Vischwijkerij	1
Kalkmagazijn	1
Steenbakkerij (voor een seizoen)	2
Schrijnwerkerij	1
Ossenstal	1

2^e AFDEELING.

Koophandel. — Beweging der scheepvaart.

Gedurende het jaar 1873, zijn in de stad vier honderd en vier schepen van binnen 's lands aangekomen; zij hadden eenen gezamentlijken inhoud van 12203 tonnen.

Hunne lading bestond uit :

Steenen	123
Kalk	16
Beetwortels	29
Steenkolen	36
Granen	11
Zand	35
Mosselen	54
Verschillende koopwaren.	100
Totaal.	404

De vermindering op de aankomsten van verleden jaar moet toegeweten worden aan de verzendingen die langs den ijzeren weg geschieden.

3^e AFDEELING.

Openbaar vervoer, postwagens, ijzeren weg, brievenpost, enz.

Wij gaan voort onder dit kapittel de inlichtingen mede te deelen die de heeren ambtenaars, met die gewichtige diensten belast, ons wel hebben willen beschikken.

JAAR 1873.

BELGISCH STAATSBESTUUR

STATIE VAN LIER.

AANDUIDING DER TRANSPORTEN	VERTREK		AANKOMST		TOTALEN
	Beweging	Ontvangst.	Beweging	Ontvangst.	
Reizigers (getal)	48,862	68,065			68,862
Reisgoed (centenaars)	634	709			709
Dieren (wagons)	400	899			899
Koopwaren, messageriën (centenaars)	10,883		49,241		
Id. vrachten (tonnen)	2,564	40,135	43,066	18	420,083
Geldwaarden (sommen, duizend fr.)	2,071				
Buitengewone voortbrengsels		844			844
Telegraphen		3,389			3,389
TOTALEN		114,043		79,948	193,992
		93		18	11

Beweging van den postdienst.

De ontvangsten voor de schatkist beliepen tot fr.	20978,83
Id. voor rekening van derde personen »	232862,58
Totaal. »	253841,41

De uitgaven voor rekening van derde personen beliepen tot fr.	201687,18
Het getal verkochte postzegels en briefkaarten tot »	292,115
Het getal verzonden brieven . . . »	138,827
Id. » briefkaarten . . . »	20,449
Id. verzondene dagbladeren . . . »	66,300
Id. » afdruksels . . . »	160,417
Id. » stalen . . . »	1,664
Id. afgeleverde postmandaten . . . »	4,007
Id. betaalde » . . . »	3,759

4^e AFDEELING.

Jaar- en andere markten.

Zie de vorige verslagen.

5^e AFDEELING.

Tentoonstellingen en prijskampen van nijverheidsvoorwerpen, bestialen, voortbrengselen van hovingbouw, enz.

Er heeft verleden jaar geen veepriskamp plaats gehad. Met de aanstaande maand October zal de land- en hofbouwkundige maatschappij, in deze stad gevestigd, eene tentoonstelling van bloemen, vruchten, enz., openen.

Het staatsbestuur heeft in de kosten dezer tentoonstellingen met eene ruime toelaag wel willen tusschenkomen.

6^e AFDEELING.

Levensbehoefden. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. —
Broodpegel. — Gemeentebakkerij en vleeschhouwerij. —
Agentschap van levensbehoefden. — Middelprijs van het vleesch
en van de bijzonderste eetwaren.

Sedert een groot getal jaren hebben wij zulken voor-
deelingen oogst niet meer gehad als verleden jaar; al
de voortbrengsels van den landbouw zijn in het algemeen
goed gelukt.

Wij geven hieronder de prijzen der granen, op de
markt van 3 October laatstleden verkocht.

VERSCHIL IN 1873.			
		IN MEER	IN MINDER.
Tarwe, per hectoliter	fr. 22,55	0,00	8,71
Rogge »	» 18,04	0,00	4,71
Boekweit »	» 15,96	0,00	2,58
Haver »	» 10,52	0,00	1,35
Aardappelen, de 100 kilogr.	» 8,00	0,50	0,00
Boter, de kilogram.	» 3,58	0,46	0,00

Voor de volgende week beliep de prijs van het roggen
brood op fr. 0,23 de kilogram.

Gemiddelde prijzen van het vleesch :

Ossenvleesch.	de kilogr.	fr. 1,85
Koeien- en vaarzenvleesch .	»	» 1,65
Kalfsvleesch	»	» 1,90
Schapenvleesch	»	» 2,10
Varkenvleesch	»	» 1,80
Spek	»	» 1,80

7^e en 8^e AFDEELINGEN.

Rechtbank, kamer van koophandel, beurs.
Raad van werkrechtters.

Zie onze vorige verslagen.

9^e AFDEELING.

Toestand des koophandels en der nijverheid,
opschorsingen van betaling, bankbreuken.

De handelstoestand blijft nog al voordeelig.

10^e AFDEELING.

Landbouw.

Men zie de 6^e afdeeling van den tegenwoordigen titel
alsook onze vorige verslagen.

TITEL XIV

VERSCHILLENDE VOORWERPEN

Niets bijzonders aan te stippen.

*Het tegenwoordig verslag is vastgesteld in zitting van
het Collegie van Burgemesster en Schepenen van 3 October
1874; lezing zal er van gegeven worden aan den
gemeenteraad, in zijne openbare en verplichtende zitting
van 5 October aanstaande.*

Het Collegie van Burgemeester en Schepenen,

Ter ordonnantie :
De Secretaris,
GISLAIN.

De Burgemeester,
FL. VAN CAUWENBERGH.

INHOUDSTAFEL

TITEL I.

Bevolking.

	BLADZ.
1 ^e Afdeeling. — Staat der bevolking.	7
2 ^e Afdeeling. — Beweging van den burgerlijken stand.	
§ 1. Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kind-aannemingen, wettigingen van 1873-1874.	8
§ 2. Veranderingen van woning	13
§ 3. Aanmerkingen op het houden der registers van den burgerlijken stand	14
§ 4. Bestatiging der geboorten en overlijdens	14

TITEL II.

Gemeentebestuur.

1 ^e Afdeeling. — Gemeenteraad	15
2 ^e Afdeeling. — Collegie van Burgemeester en Schepenen	15
3 ^e Afdeeling. — Personeel en samenstelling der bureelen.	15
4 ^e Afdeeling. — Octrooi	16
5 ^e Afdeeling. — Kiezerslijsten. — Lijst der jurij. — Kiezingen	16
6 ^e Afdeeling. — Beweging der bestuurlijke zaken	17
7 ^e Afdeeling. — Stedelijke archieven	18
8 ^e Afdeeling. — Gemeentegoederen.	
§ 1. Roerende goederen	18
§ 2. Onroerende goederen	18
§ 3. Aankopen, verkoopen, verwisselingen	19
9 ^e Afdeeling. — Betwiste zaken	19
10 ^e Afdeeling. — Gemeenteakten en reglementen	19

TITEL III.

Geldwezen der gemeente.

Ontleding der stadsrekening van 1873.

1 ^o Afdeeling. — Gewone en buitengewone uitgaven.	
a. Gewone	20
b. Buitengewone	20
2 ^o Afdeeling. — Gewone en buitengewone ontvangsten.	
a. Gewone	21
b. Buitengewone	22
c. Ontvangsten gedaan buiten den begrootingsstaat bij herhaling gebracht in dien van 1874	22
d. Buurtwegen. — Onderhoud	22
3 ^o Afdeeling. — Leening. — Schulden	23
4 ^o Afdeeling. — Rekendienst.	
§ 1 Begrooting	23
§ 2. Rekening.	24
5 ^o Afdeeling — Pensioenen.	28

TITEL IV.

Instellingen van weldadigheid.

1 ^o Afdeeling. — Bureel van weldadigheid.	
§ 1. Bestuur	28
§ 2. Roerende en onroerende goederen	28
§ 3. Legaten en giften.	29
§ 4. Aankopen, verkoopen, verwisselingen	29
§ 5. Afleggingen en wederaanleggingen van kapitalen	29
§ 6. Rekendienst	29
§ 7 Statistiek der behoefte gedurende 1873	30
§ 8. Uitdeelingen van onderstand gedurende het jaar 1873	30
§ 9 en 10. Betwiste zaken. — Prijs van zindelijkheid	31

2^e Afdeeling. — Gast- en godshuizen.

§ 1.	Bestuur	31
§ 2.	Roerende en onroerende goederen	31
§ 3.	Legaten en giften	32
§ 4.	Aankoopingen, verkooping, verwisselingen	32
§ 5.	Aflegging en wederaanlegging van kapitalen	32
§ 6.	Rekendienst	32
§ 7.	Betwiste zaken	33
§ 8.	Statistiek der godshuizen voor ouderlingen, weezen, enz	34
§ 9.	Statistiek der godshuizen	34
§ 10.	Statistiek van het godshuis van kraamvrouwen	34
§ 11.	Zinneloozen	34
§ 12.	Blinden en doofstommen	35
§ 13.	Gevonden en verlaten kinderen	35
§ 14.	Bijzondere godshuizen	35
§ 15.	Nieuw gasthuis	35

3^e Afdeeling — Berg van bermhertigheid.

§ 1.	Werkzaamheden	35
§ 2.	Rekendienst	37
§ 3.	Personeel	38

4^e Afdeeling. — Bedelaarsgesticht 38

5^e Afdeeling. — Werkhuizen, werkplaatsen van weldadigheid. 38

6^e Afdeeling. — Spaar- en voorzieningskas ten voordeele der werklieden. — Genootschappen van onderlingen bijstand . 38

7^e en 8^e Afdeelingen. — Kinderkribbe en bewaarschool . . 41

9^e Afdeeling. — Bijzondere liefdadige gestichten en instellingen, tentoonstellingen van kunstvoorwerpen, enz., de weldadigheid ten doel hebbende 42

10^e Afdeeling. — Geneeskundige dienst 42

TITEL V.

Godsdienst.

1^e Afdeeling. — Katholieke eeredienst.

§ 1.	Geestelijkheid	42
§ 2.	Bezoldigingen en opleg van bezoldigingen	43
§ 3.	Kerken en pastorijen	43

§ 4.	Kerkfabrieken	44
§ 5.	Rekendienst	46
§ 6.	Roerende en onroerende goederen aan de fabrieken toe- behoorende	49
§ 7.	Giften en legaten	49
§ 8.	Aankoopingen, verkoopingen, verwisselingen	50
§ 9.	Aflegging en wederaanlegging van kapitalen	50
§ 10.	Betwiste zaken	50
§ 11.	Kloosters en geestelijke vereenigingen	50
3 ^e Afdeeling.	— Kerkhoven	50

TITEL VI.

Openbaar onderwijs.

1^e Afdeeling. — Lager onderwijs.

§ 1.	Lagere hoofdschool	51
§ 2.	Lagere gemeentescholen	51
§ 3.	Bijzondere scholen van lager onderwijs.	
a.	Ondersteunde	52
b.	Niet ondersteunde	53
c.	Door de gemeente aangenomen	53
§ 4.	Bewaarscholen	53
§ 5.	Scholen van volwassenen	54
§ 6.	Zondagscholen	54
	Herhaling	54
§ 7. 8 en 9.	Nijverheidsscholen, scholen van kunst; stielen en leerscholen — Normale scholen en leergangen. — Per- soneel van het onderwijs, bezoldigingen der onderwijzers, conferentiën, voorzieningskas	55
§ 10.	Schoolgebouwen	56
§ 11.	Toelagen ten voordeele van het lager onderwijs	56
2 ^e Afdeeling.	— Middelbaar onderwijs.	56
3 ^e en 4 ^e Afdeelingen.	— Hooger onderwijs. — Bijzondere scholen	57

TITEL VII.

Schoone kunsten, wetenschappen en letteren.

- 1^e Afdeeling. — Schoone kunsten; akademiën van schoone kunsten. — Bijzondere scholen van teekenkunst; plaatsnede, beeldhouwkunde, enz. — Museum. — Bijzondere kunstverzamelingen. — Tentoonstellingen van kunstvoorwerpen. — Monumenten — Conservatoriums. — Muziek scholen; muziek- en tooneelgezelschappen. — Maatschappijen van vermaak. — Openbare feesten 57
- 2^e Afdeeling. — Letteren en wetenschappen : Akademie van wetenschappelijke kringen. — Bibliotheken. — Andere literarische en wetenschappelijke inrichtingen 59

TITEL VIII.

Gezondheidsleer en openbare gezondheid.

- 1^e Afdeeling. — Geneeskundige commissie 60
- 2^e, 3^e, 4^e, 5^e en 6^e Afdeelingen — Geneeskundig personeel. — Doctors, heel- en vroedmeesters. — Apothekers. — Vroedvrouwen. — Gezondheidsraad — Apotheek voor den arme. — Hulp aan drenkelingen en vermoorden — Gezondheidstoestand. — Koepokinenting 61
- 7^e Afdeeling. — Ontucht 62
- 8^e Afdeeling. — Reiniging der straten. — Slijk- en mestpachting. — Peerdenslachterij 62
- 9^e Afdeeling — Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen van de werkende klas 62
- 10^e en 11^e Afdeeling. — Zwemschool. — Openbare baden en waschplaatsen 63
- 12^e Afdeeling — Lichaamsoefeningen — Onderwijs 63
- 13^e Afdeeling. — Begravenissen. — Doodhuizen 63
- 14^e Afdeeling. — Onheilen en rampen (onweder, hagel, overstromingen, brand, enz.) 63

TITEL IX.

Openbare veiligheid, justitie en gevangenissen.

1 ^e Afdeeling. — Politie : inrichting en personeel, verordeningen en reglementen	64
2 ^e Afdeeling — Aanhoudingen, schelmstukken, misdrijven en overtredingen	64
3 ^e Afdeeling. — Daden van moed en zelfopoffering	66
4 ^e en 5 ^e Afdeelingen. — Gevangenis en opsluitingplaats der gemeente. — Maatregelen tegen brandgevaar	66
6 ^e Afdeeling. — Paspoorten	67
7 ^e Afdeeling. — Boekjes voor werklieden en dienstboden	67
8 ^e en 9 ^e Afdeelingen. — Bureelen van plaatsing. — Aanplakking. — Openbare roepers	67

TITEL X.

Burgerwacht. — Militie. — Bezetting.

1 ^e en 2 ^e Afdeelingen. — Burgerwacht. — Militie	67
3 ^e Afdeeling — Bezetting : Kazerneering. — Militaire logementen	69

TITEL XI.

Openbare belastingen.

1 ^e Afdeeling. — Grondlasten.	
§ 1. Kadaster	70
§ 2. Aandeel	70
2 ^e Afdeeling. — Personeele belastingen.	
§ 1. Getal belastingschuldigen	71
§ 2. Beloop der rollen	71

3^e Afdeeling. — Belasting der patenten.

§ 1. Getal en klasseering der patentschuldigen	72
§ 2. Beloop der rollen	72
4 ^e Afdeeling. — Provinciale belastingen	72
5 ^e Afdeeling. — Accijnsen	73
6 ^e Afdeeling. — Stedelijke en provinciale belasting op de honden	73
6 ^e Afdeeling. — Ontlastingen	73

TITEL XII.

Openbare werken.

1 ^e Afdeeling — Personeel en inrichting van den dienst.	74
2 ^e Afdeeling — Groote en kleine wegenis	74
§ 1 en 2. Algemeene en bijzondere plans van rechtmaking — Gelijkmaking	74
§ 3. Onderhoud der straten. — Kasseiing	75
§ 4 en 5. Openbare en bijzondere riolen, stoepen en openbare piscijnen	75
3 ^e Afdeeling. — Verdeeling van drinkbaar water. — Pompen. — Openbare fonteinen	75
4 ^e Afdeeling — Verdeeling der gaz, openbare verlichting	76
5 ^e Afdeeling. — Hallen en markten	77
6 ^e Afdeeling. — Slachthuis.	78
7 ^e Afdeeling. — Vaarten en rivieren. — Ruiming — Overstroo- mingen	78
8 ^e Afdeeling. — Casernen	79
9 ^e Afdeeling. — Opbouw, herstelling, onderhoud en weder- opbouw van gemeentegebouwen.	79
10 ^e en 11 ^e Afdeelingen. — Opening van nieuwe markten en straten — Onteigeningen	80
12 ^e Afdeeling. — Ontwerpen van verfraaiing en gezondmaking.	80
13 ^e Afdeeling. — Openbare wandelingen. — Bolwerken. — Kruidtuin.	80
14 ^e Afdeeling. — Bijzondere gebouwen. — Toepassing der politie- reglementen op de gebouwen.	81

TITEL XIII.

Nijverheid, koophandel en landbouw.

1 ^e Afdeeling. — Nijverheidsgestichten. stoomwerktuigen. — Goedkeuringen. — Ongezonde en gevaarlijke fabrieken en werkhuizen. — Onderzocken de commodo en incommodo . . .	81
2 ^e Afdeeling. — Koophandel. — beweging der scheepvaart . . .	84
3 ^e Afdeeling. — Openbaar vervoer, postwagens, ijzeren weg, brievenpost, enz.	84
4 ^e Afdeeling. — Jaar- en andere markten	86
5 ^e Afdeeling. — Tentoonstellingen en prijskampen van nijverheidsvoorwerpen, bestialen. voortbrengselen van hovingbouw, enz. . .	86
6 ^e Afdeeling — Levensbehoefden. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. — Broodpegel. — Gemeentebakkerij en vleeschhouwerij — Agentschap van levensbehoefden. — Middelprijs van het vleesch en van de bijzonderste eetwaren . . .	87
7 ^e en 8 ^e Afdeelingen. — Rechtbank, kamer van koophandel, beurs — Raad van werkrechters.	67
9 ^e Afdeeling. — Toestand des koophandels en der nijverheid. opschorsingen van betaling, bankbreuken . . .	88
10 ^e Afdeeling. — Landbouw.	88

TITEL XIV.

Verschillende voorwerpen.	88
---------------------------	----